

Indkomne bemærkninger til forslag til indsatsplan

Status pr. 23. april 2020

Følgende bemærkninger er modtaget op til Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalgets møde den 4. maj 2020:

1. SK Forsyning A/S – 25. marts 2020
2. Stignæs Vandindvinding I/S – 6. april 2020
3. Grundvandsrådet – referat af møde den 2. december 2019
4. Gefion – 16. december 2019
5. Dansk Skovforening – 4. januar 2020
6. Stormøde den 11. marts 2020 – referat
7. Peter Melchior – 16. marts 2020
8. Peter Bech – april 2020
9. Møde med SK Forsyning 24. januar 2020 – referat
10. Jens Ellegaard – 16. marts 2020

Følgende bemærkninger blev modtaget op til Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalgets møde den 13. august 2019, hvor Udvalget tog beslutning om det videre arbejde med indsatsplanen i relation til pesticider og nitrat, herunder om overvågning:

11. SK Forsyning A/S – 5. juli 2019 og 7. maj 2019
12. Stignæs Vandindvinding I/S/RGS Nordic - 8. juli 2019
13. Agersø Vandværk – 20. maj 2019
14. Boeslunde Vandværk – 31. maj 2019
15. Rosted og Omegns Vandværk – 22. maj 2019
16. Dalmoose Vandværk – 20. maj 2019
17. Omø Vandværk – 25. juli 2019
18. Peter Bech – 30. juli 2019
19. Jens Ellegaard – 1. august 2019
20. Gefion – 9. august 2019

Slagelse Kommune
Att: Flemming Kortsen

- altid i nærheden...

SK Vand A/S
Nordvej 6
4200 Slagelse
Tlf. 5836 2500
info@skforsyning.dk
CVR nr.: 27736033
EANnr.: 5790001705329

Indsatsplan – grundvandsbeskyttelse i Slagelse Kommune.

Bestyrelsen for SK Vand A/S, har på sit møde den 10. marts 2020 endnu en gang drøftet forventningerne til indsatsen for beskyttelse af grundvandet. Drøftelsen fandt sted i forståelse af, at Slagelse Kommune genovervejer tidligere principbeslutninger om grundvandsbeskyttelse herunder muligheden for at vedtage en mindre restriktiv indsatsplan i forhold til beskyttelse af grundvandet.

SK Vand A/S fremsendte i sommeren 2019 selskabets anbefalinger i forhold til indsatsplanerne. Her indgik, at kildepladserne friholdes for pesticider de steder, hvor kildepladserne er sårbare (beskyttende lerlag < 10 m og grundvandets alder < 50 år). Ved Nordre kildeplads blev det tilsvarende anbefalet at beskytte kildepladsen mod nitrat, idet der her opleves, at sulfatindholdet i borerne er stærkt stigende – et sikkert tegn på, at nitraten er på vej mod grundvandet.

Efter bestyrelsens vurdering er der siden sommeren 2019 ikke fremkommet ny viden, som taler for at svække indsatsen for at beskytte grundvandet – snarere tværtimod. I dag er 2/3 af alle danske vandboringer forurenet med pesticidrester, og der gøres løbende nye fund. Senest af pesticider, som aldrig har været tilladt i Danmark. Det understreger i høj grad, at tiden er mere end moden til at lade forsigtighed råde.

Bestyrelsen vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at svække indsatsen, og anbefaler derfor MPL-udvalget at fastholde den beskyttelsesindsats, som udvalget tidligere har principbesluttet.

Om nødvendigheden af at beskytte kildepladserne.

Der er i dag stor usikkerhed omkring beskyttelsen af grundvandet, og der modtages løbende nye oplysninger / ny viden. Senest i forbindelse med det arrangement, som Slagelse Kommune var vært for på Slagelse Stadion den 11. marts 2020 blandt andet med indlæg fra Landbrug og Fødevarer, DANVA og Århus Universitet.

Indlæggene fra de 2 brancheorganisationer DANVA og Landbrug og Fødevarer repræsenterede to meget forskellige syn på behovet for at beskytte grundvandet. Vi vil derfor tillade os at lade disse to indlæg være uimodsagt, da de vel alt andet lige kan betragtes som partsindlæg. Vi finder derimod anledning til at kommentere på det indlæg, som Århus Universitet præsenterede.

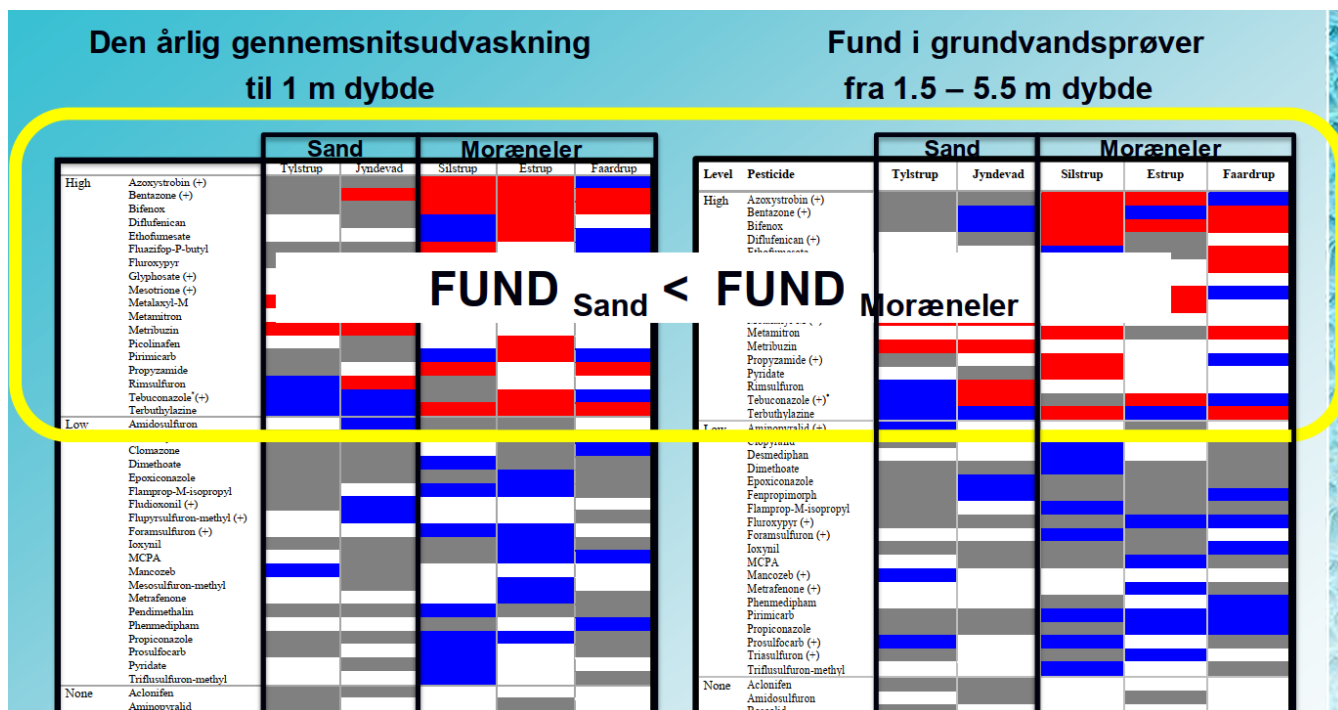
Efter SK Vands opfattelse har vi i Danmark fået en langt bedre godkendelsesordning end tidligere. Det blandt andet med baggrund i de forsøgsordninger, der gennemføres på de såkaldte VAP-marker. Vi finder dog anledning til at gøre opmærksom på, at ordningen fortsat har nogle alvorlige mangler, og dermed ikke giver den fornødne sikkerhed for en tilstrækkelig beskyttelse på 5-15 % af kildepladsernes arealer - nemlig områder med ler.

Den reducerede beskyttelse på marker med lerjord skyldes – som også fremført af Aarhus Universitet - forekomsten af lange sprækker i lerlaget. Gennem disse sprækker kan transporten af pesticider og nitrat til drikkevandet gå endog meget hurtigt.

For SK Vand gælder desværre, at netop denne jordtype findes i de områder, hvor mange af borerne er placeret og grundvandsdannelsen finder sted.

Det er også i disse områder, at SK Vand, som nogle af de første i Danmark, fandt de indtil da ukendte pesticidrester i drikkevandet, ligesom der nu ses tydelige tegn på, at nitrat er på vej mod grundvandet.

På mødet den 11. marts 2020 præsenterede Århus Universitet de analyser, som er foretaget på VAP-markerne ved Fårdrup. (Indholdet af pesticider henholdsvis 1 m. og 5 m. under marken). Resultaterne fremgår af nedenstående skema, som blev fremlagt på mødet. Forsøgene på lerjord viser, at godkendte pesticider fortsat finder vej til grundvandet bl.a. ved Fårdrup - også i koncentrationer over grænseværdierne. (blå felter viser fund under grænseværdien / røde felter viser fund over grænseværdien).

På mødet den 11. marts 2020 er der således på ingen måde fremkommet nye oplysninger, som giver anledning til at reducere beskyttelsesindsatsen.

Lodsejererstatninger.

Slagelse Kommune har opfordret SK Vand A/S til at tilkendegive, hvilke erstatninger og løsninger, som forventes at blive tilbudt de berørte lodsejere. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at oplyse om erstatningsstørrelser. Vi kan dog oplyse, at det ligger vores bestyrelse meget på sinde, at lodsejerne tilbydes en fair erstatning i forhold til de ulemper, som de bliver påført.

Omvendt er det også vigtigt, at erstatningerne ydes på markedsmæssige vilkår af hensyn til SK Vands mulighed for at indregne erstatningerne i vandtaksterne. Beskyttelse af kildepladser vil udløse store omkostninger for SK Vand A/S og dermed kunderne – særligt de store vandforbrugende industrier. Det er derfor nødvendigt at tilstræbe, at den fornødne grundvandsbeskyttelse sker med lavest mulige omkostninger. Udgangspunktet i forhold til forhandlingerne med lodsejerne vil derfor være aftaler om permanent pesticidfri dyrkning, som tinglyses på ejendommen mod betaling af en en-gangs erstatning. Ved Nordre kildeplads ønskes, som tidligere nævnt, at kildepladsen også beskyttes mod nedsivning af nitrat. Her er SK Vand A/S indstillet på at overtage de berørte arealer. Det forudsætter naturligvis, at Slagelse Kommune i sin indsatsplan fastholder indsatsen i forhold til nitrat. Overtagelse af arealerne vil i givet fald skulle ske gennem frivillige aftaler og naturligvis til gældende markedspris for området.

Det er samlet set vigtigt, at Slagelse Kommunen snarest muligt træffer beslutning om indsatsen for beskyttelse af grundvandet. Det er ligeledes vigtigt, at muligheden for ekspropriation/pålæg indgår i indsatsplanen, dels for at sikre SK Vand mulighed for at finansiere indsatsen, og dels fordi de erstatninger, som lodsejerne tilbydes, i givet fald vil være skattefri for lodsejeren. Sidstnævnte forventes at blive en væsentlig forudsætning for at opnå aftaler – frivilligt.

Slutteligt vil vi henlede Slagelse Kommunes opmærksomhed på, at der fortsat er mange private vandforsyninger i kommunen. På mødet den 11. marts 2020 kunne man få det indtryk, at det kun er SK Vand A/S, som har behov for at beskytte boringer og kildepladser mod forurening.

Det er langt fra tilfældet.

De private vandværker har naturligvis også en stor interesse i de løsninger, som åbner sig med den kommunale indsatsplan.

SK Vand se frem til og afventer en snarlig godkendelse af indsatsplanen og står i øvrigt til rådighed i ønsket omfang.

Formand

Administrerende direktør

Fl. Erichsen

Henrik Birch

6. april 2020

Slagelse Kommune
Center for Miljø Plan og Teknik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Grundvandsbeskyttelse – Stignæs Vandindvinding I/S

På møde den 20. marts 2020 opfordrede Slagelse Kommune Stignæs Vandindvinding I/S til at indgive et høringssvar til kommunen vedrørende den planlagte grundvandsbeskyttelse, hvis der skulle tages højde for dette i forbindelse med den politiske behandling.

Stignæs Vandindvinding I/S skal følgelig afgive følgende tilkendegivelse.

1. Indledning

Som tidligere tilkendegivet er Stignæs Vandindvinding I/S (herefter SVIS) grundlæggende af den opfattelse, at vores grundvand i nødvendigt omfang skal beskyttes mod forurening, som vanskeliggør indvinding til drikkevand.

SVIS har imidlertid haft anledning til at se nærmere på kommunens fremgangsmåde i forbindelse med indsatsplanlægningen og etableringen af rådighedsbegrænsninger i BNBO'er, og SVIS har på den baggrund behov for at tilkendegive, at der er særlige forhold, der gør sig gældende for SVIS, og at der ikke er taget tilstrækkeligt højde herfor i det foreliggende udkast til indsatsplan, herunder de planlagte fremgangsmåder for vedtagelse af rådighedsbegrænsninger i BNBO og prioriterede indsatsområder.

2. Kort om SVIS

SVIS blev etableret i 1994 med det formål for øje at forsyne virksomhederne i Stignæs Industripark med vand.

I den oprindelige vandforsyningsplan 2010-2020 for Slagelse Kommune samt indvindingstilladelsen meddelt af Vestsjællands Amtskommune den 9. december 1993 er SVIS betegnet som et alment vandværk, og indvindingstilladelsen gør det muligt at indvinde op til 1.870.000 m³ råvand. Indvindingstilladelsen blev stadfæstet af Miljøklagenævnet den 12. august 1996, og den udløber som følge heraf den 12. august 2026. Kapaciteten i indvindingstilladelsen er primært begrundet i virksomhedernes behov for råvand til brug for produktionen.

SVIS har således primært til formål at levere råvand til virksomhederne i Stignæs Industripark. Dette er desuden understreget ved tillæg 1 til vandforsyningsplan 2010-2020, hvor det blev vedtaget, at dele af erhvervsområdet ved Stignæs kunne forsynes med drikkevand fra SK Vand A/S. Det fremgår af tillægget, at SVIS' indvindingstilladelse indebærer, at SVIS skal levere "vand til virksomheder indenfor erhvervsområdet, leveret som råvand. I det omfang, at virksomhederne har brug for vand af drikkevandskvalitet, er det op til den enkelte virksomhed at etablere den nødvendige vandbehandling.". Det fremgår ligeledes, at SK Vand A/S efter tilladelse fra SVIS' bestyrelse kunne levere drikkevand til de dele af erhvervsområdet, der blev omfattet af tillægget. Der blev således etableret et såkaldt dobbelt-dækket område, hvor SVIS skal forestå leveringen af råvand, mens SK Forsyning A/S skal forestå leveringen af drikkevand.

Som det fremgår af den oprindelige indvindingstilladelse, og som der længe har været arbejdet med at realisere i videre omfang, bør virksomhederne i Stignæs Industripark have fokus på mulighederne for at genbruge sekundavand, herunder ved genbrug af vand.

RGS Nordic arbejder bl.a. på at anvende overfladevand fra Inter Terminals, ligesom cirkulære kredsløb med Harboe Bryggerierne og SK Forsynings renseanlæg er i spil. Der er imidlertid store investeringer samt miljømæssige, tekniske og administrative hindringer, der skal overvindes, før dette kan realiseres, og virksomhederne i Stignæs Industripark er følgelig fortsat helt afhængige af, at SVIS kan opretholde den nuværende kapacitet for at levere råvand til produktionen – som det som nævnt ovenfor er forudsat i såvel vandforsyningsplanen som indvindingstilladelsen.

3. Den retlige ramme

Grundvandsbeskyttelsen kører i to spor med fokus på BNBO'er og prioriterede indsatsområder, som begge har til formål at opnå en forbedret beskyttelse af grundvandet i forhold til at undgå forurening med pesticider i drikkevandet. De to spor har ophæng i lidt forskellige hjemmelsgrundlag i vandforsynings- og miljøbeskyttelsesloven.

4. Rådighedsbegrænsninger i BNBO'er

SVIS er opmærksom på, at Slagelse Kommune i lyset af den politiske tillægsaftale af 11. januar 2019 i realiteten har en bunden opgave i forhold til at vedtage rådighedsbegrænsninger i BNBO'er. Efter såvel forvaltningsretlige retsgrundsætninger som den politiske aftale er forventningen, at kommunerne skal afsøge mulighederne for at indgå frivillige aftaler, og dette skal ske i et samarbejde mellem kommunen, det berørte vandværk samt lodsejerne.

Rådighedsbegrænsninger i BNBO vil ofte blive vedtaget med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 24. Efter denne bestemmelse har kommunen, hvis det ikke lykkes at indgå en frivillig aftale, mulighed for at meddele et påbud eller forbud for at undgå forurening af bestående eller fremtidige vandindvindingsanlæg til indvinding af grundvand. Miljø- og Fødevarerklagenævnet har ved afgørelse af 18. december 2017, j.nr. NMK-10-01147, fastslået, at der ikke kan stilles strenge krav til begrundelsen for at etablere BNBO'er.

Meddelelse af påbud eller forbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24, vil normalt føre til, at lodsejeren har krav på fuldstændig erstatning. Miljøbeskyttelseslovens § 64 fastslår, at udgangspunktet er, at erstatning til lodsejeren skal betales af *"de brugere af vandet, der har fordel af forbuddet eller påbuddet"*. I situationer, hvor *"foranstaltningen skønnes at være af betydning for en større del af kommunens beboere"* kan taksationskommissionen træffe bestemmelse om, at kommunen helt eller delvist skal betale erstatningen.

Det er altså nødvendigt for kommunen at påvise, at SVIS har fordel af den beskyttelse af grundvandet, som etableringen af BNBO'erne medfører. Fordelen kan naturligvis ikke være teoretisk, men den skal tage afsæt i den faktiske drift, som SVIS opretholder – dvs. den nuværende og evt. sandsynlige fremtidige driftssituation.

Hvis begrundelsen for at indføre BNBO'erne er bredere funderet end i den nuværende og umiddelbart forventede udvikling i driften, eksempelvis at sikre kommunens borgere mulighed for at indvinde uforurennet drikkevand på længere sigt, eksempelvis om 50 år, vil kommunen helt eller delvist skulle betale erstatningen. Dette afgøres af taksationsmyndighederne, hvis der ikke kan opnås enighed mellem parterne.

Det er i denne sammenhæng værd at bemærke, at BNBO'erne – og dermed også rådighedsbegrænsningerne – indgår i Slagelse Kommunes indsatsplanlægning, og at udgangspunktet for vedtagelse af rådighedsbegrænsninger i BNBO'erne derfor umiddelbart bør følge proceduren efter vandforsyningslovens § 13d og miljøbeskyttelseslovens § 26a, jf. nærmere herom nedenfor.

5. Prioriterede indsatsområder

Slagelse Kommunes udkast til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, jf. vandforsyningslovens § 13 og 13a, foreligger, og den skal behandles politisk i maj måned. Indsatsplanen indebærer, at en række lodsejere i SVIS' indvindingsopland skal ophøre med anvendelsen af pesticider.

Miljøbeskyttelseslovens § 26a, stk. 1, forudsætter, at der forsøges opnået en frivillig aftale om de begrænsninger, jf. vandforsyningslovens § 13d, som lodsejerne skal pålægges for at realisere grundvandsbeskyttelsen.

Hvis det ikke er muligt at indgå frivillige aftaler, må kommunen træffe afgørelse om pålæg i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 26a, stk. 1, hvis det fornødne grundlag efter bek. 912/2016 § 7 er tilvejebragt. Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 24. maj 2019, sagsnr. 18/05000, indikerer, at der ikke stilles strenge krav til grundlaget.¹

Erstatning for begrænsninger pålagt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 26a betales i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 64a. Det er udgangspunktet efter bestemmelsen, at erstatningen betales af kommunen. Dette udgangspunkt kan fraviges derhen, at kommunen kan give samtykke til, at den eller de vandforsyninger, der har fordel af beslutningen i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 26a, helt eller delvist skal betale. Det er således også her nødvendigt, at kommunen påviser, at SVIS i forhold til den nuværende drift eller forventede udvikling i driften faktisk har en fordel af de begrænsninger, som grundvandsbeskyttelsen pålægger lodsejerne i indvindingsoplandet til SVIS. Fordelen kan ikke baseres på et teoretisk grundlag.

Hvis der er uenighed om erstatningens fordeling mellem kommune og vandforsyning, kan dette spørgsmål indbringes for taksationsmyndighederne.

6. Den påtænkte tilgang til indsatsplanlægning, herunder BNBO'er

SVIS er – som det tidligere er tilkendegivet – positivt indstillet overfor nødvendige tiltag for at beskytte grundvandet mod forurening.

SVIS har forstået på dialogen med kommunen, at kommunen har valgt en tilgang, hvor udgangspunktet efter miljøbeskyttelseslovens § 64 ikke fraviges, og hvor udgangspunktet efter miljøbeskyttelseslovens § 64a fraviges, med henblik på, at vandværkerne skal betale den compensation eller erstatning, som lodsejerne må tilkendes som følge af de begrænsninger i udnyttelsen af deres arealer, som grundvandsbeskyttelsen medfører. Den valgte tilgang må desuden forstås således, at Slagelse Kommune vurderer, at brugerne af vand fra SVIS opnår en fordel ved grundvandsbeskyttelsen. Det er dog ikke klart beskrevet, hvori fordelene består.

SVIS har ligeledes forstået, at det politisk er tilkendegivet overfor forvaltningen, at tilgangen til SVIS skal være den samme, som tilgangen til alle de øvrige vandværker.

SVIS har forståelse for, at Slagelse Kommune anser det for nødvendigt at iværksætte grundvandsbeskyttelse med henblik på at sikre drikkevandsforsyningen i Slagelse Kommune. SVIS anerkender også, at Slagelse Kommune har valgt en forsigtig tilgang ved at udpege de områder, hvor der dannes grundvand til indvinding over en 50 års-periode.

Samtidig forekommer udgangspunktet i kommunens tilgang til finansieringen af compensation og erstatning logisk, hvor der – også om 50 år – er en direkte sammenhæng mellem grundvandsbeskyttelsens formål og forbrugernes behov for drikkevand. Store udgifter kan på denne måde begrænses til at belaste dem, som utvivlsomt vil have en fordel af tiltagene, og fordelingen af byrden på det store antal forbrugere indebærer, at byrden bliver ganske begrænset for den enkelte.

¹ Det bemærkes, at lodsejeren har indbragt sagen for domstolene, og at denne pt. verserer ved Vestre Landsret.

Stignæs Vandindvinding I/S

4

Det er imidlertid SVIS opfattelse, at denne tilgang ikke er rimelig at anvende i forhold til SVIS, som adskiller sig markant fra de øvrige almene vandværker.

SVIS har ganske få brugere, og den økonomiske byrde for brugerne vil kunne være ødelæggende for virksomhedernes rentabilitet og mulighed for at opretholde aktiviteter i Stignæs Industripark.

Det er derfor SVIS' opfattelse, at Slagelse Kommune i forhold til miljøbeskyttelseslovens § 64 må anerkende, at grundvandsbeskyttelsen med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 24 hovedsageligt er begrundet i fremtidens behov for at kunne opretholde drikkevandsforsyning til kommunens borgere, og at dette tiltag derfor må anses for "at være af betydning for en større del af kommunens beboere".

Tilsvarende gør sig gældende for indsatsplanlægningen, hvor udgangspunktet efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a, jf. § 64 a, er, at kommunen betaler erstatning for de begrænsninger, som kommunens indsatsplanlægning til gavn for kommunens borgere i bredere forstand påfører lodsejerne. Det er efter SVIS' opfattelse vanskeligt at fastslå, at SVIS vil få egentlige fordele ud af kommunens beslutninger efter miljøbeskyttelseslovens § 26a, stk. 1, når realiteten er, at SVIS har til formål at levere råvand til virksomhederne i Stignæs Industripark. Der er med andre ord ikke påvist et tilstrækkeligt grundlag for at fravige lovens udgangspunkt.

Dette råvand vil kunne anvendes til sit formål, uanset om det lever op til de politisk fastsatte grænseværdier for pesticider, som er langt lavere end det sundhedsfagligt kan begrundes – det vil sige, at såvel BNBO'er som indsatsplanlægning i realiteten er uden – eller kun har meget begrænset – betydning for indvinding til og anvendelse af råvand hos virksomhederne i Stignæs Industripark, som er de aktuelle aftagere af vand fra SVIS. Selvom kun en del af Stignæs Industripark er omfattet af dobbeltdækningen i forhold til at modtage drikkevand fra SK Forsyning, vil det være enkelt at ændre vandforsyningsplanen sådan, at det vil omfatte hele SVIS' forsyningsområde, hvis dette måtte blive relevant. I givet fald ville SVIS kunne opretholde leveringen af råvand til virksomhederne, mens SK Forsyning kunne forestå levering af drikkevand til samme.

Behovet for indvinding af grundvand må i forhold til særligt indsatsplanlægningens tidshorisont forventes at blive mindre over tid. Hvis RGS Nordic får mulighed for at etablere alternative løsninger, vil behovet for indvinding af grundvand til forsyning af Stignæs Industriområde blive mindre. På nuværende tidspunkt er der imidlertid i lyset af såvel den aktuelle som potentielle produktion uændret behov i forhold til indvindingstilladelsens størrelse. Hvis SVIS skal opretholde sit formål med levering af råvand til virksomhederne i Stignæs Industriområde, vil det således være nødvendigt at opretholde indvindingstilladelsens nuværende kapacitet, når denne udløber i 2026.

SVIS har forståelse for, hvis Slagelse Kommune ønsker at fremtidssikre grundvandsressourcen, som ligger til grund for SVIS' indvindingstilladelse, til fremtidens drikkevandsindvinding i Slagelse Kommune, men de økonomiske byrder forbundet hermed bør bæres af dem, som rent faktisk får gavn af denne fremtidssikring, hvilket i realiteten bliver fremtidens forbrugere af drikkevand i Slagelse Kommune.

I lyset af SVIS' særegne status og formål er det derfor SVIS' opfattelse, at Slagelse Kommune på vegne af fremtidens forbrugere af drikkevand må påtage sig at indgå de frivillige aftaler med og/eller betale erstatning til lodsejerne i SVIS indvindingsopland, som kommunen måtte pålægge begrænsninger af hensyn til fremtidens drikkevandsindvinding.

Med venlig hilsen

Stignæs Vandindvinding I/S

Referat af møde i Grundvandsrådet for Slagelse Kommune

Tid: Mandag den 2. december 2019 kl. 18.00-20.30

Sted: Slagelse Bibliotek, lokale 1

Deltagere:

Jørgen Grüner, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Knud Vincents, Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Frank Nielsen, Vandrådet i Slagelse
Karl Aage Hartmeyer, Vandrådet i Slagelse
Jan Jørgensen, SK Forsyning
Jens Henrik Madsen, Gefion
Ib Larsen, Danmarks Naturfredningsforening
Martin Stærmose, Region Sjælland
Claus Neergaard, Skovforeningen
Flemming Kortsen, Slagelse Kommune
Brian B. Thomsen, Slagelse Kommune
Torben Hald, Slagelse Kommune (ref.)

Dagsorden:

1. Velkomst og spisning
2. Gennemgang af udkastet til indsatsplan
3. Drøftelse af indsatsplanens indhold
4. Pause
5. Drøftelse af opgaven med at opnå frivillige aftaler om stop med brugen af sprøjtemidler i særligt sårbare områder
6. Det videre forløb vedrørende indsatsplaner og BNBO-indsats
7. Eventuelt

Ad 1. Frist for bemærkninger til udkastet til indsatsplan fra Grundvandsrådets medlemmer er forlænget til 5. januar 2020.

Ad 2: Se vedlagte præsentation.

Ad 3. Jens Henrik Madsen er af den opfattelse, at kommunen ikke bør udlægge sprøjtefrie områder udenfor BNBO. Han foreslog, at kommunen under alle omstændigheder starter i BNBO og først efterfølgende gennemfører indsats udenfor BNBO.

Miljøafdelingen

Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

16. december 2019
Referatet er genfremsendt
med tilføjelser den 6. januar
2020.
Sagsid.: 330-2016-25256

Kontaktperson:
Brian Thomsen
Dir. tlf. 5857 4691
bbtho@slagelse.dk

EAN nr.: 5798007389727

Hoved CVR nr.: 29188505

Flere andre rådsmedlemmer talte dog for at indsatsen indenfor og udenfor BNBO samtænkes, så landmændene ikke skal kontaktes flere gange.

Ib Larsen mener, at brugen af pesticider bør ophøre i større områder, end indsatsplanen lægger op til. Side2/3

Karl Aage Hartmeyer mente, at Staten burde finansiere indsatserne, da det er Staten, der hele tiden har været ansvarlig for godkendelsesordningen for pesticider. Han vurderer, at mange af de mindre vandværker ikke er rustet til at stå for lodsejerforhandlinger.

Der var en drøftelse af indsatserne i forhold til nitrat. Hvis grænseværdien for nitrat på et tidspunkt sænkes, må indsatsen genovervejes.

Det er vigtigt, at der er kendskab til potentielle punktkilder, særligt indenfor BNBO og indsatsområder, og at der bliver taget hånd om eventuelle grundvandstruende punktkilder. Det blev foreslået at indføre en "frit-lejde-ordning" for indmeldelse af punktkilder – eksempelvis nedgravet pesticidaffald - og ubenyttede brønde/boringer.

Kortlægning og sløjfning af ubenyttede brønde/boringer bør starte i BNBO og prioriterede indsatsområder.

Martin Stærmose oplyste, at Region Sjælland forventer at revidere deres strategi for arbejdet med forurenede grunde i løbet af 2020. I den forbindelse vil de overveje at ændre prioriteringerne på området.

Der var en kort drøftelse af indsatsen vedrørende skiltning ved kildepladser. Formålet er primært at gøre lokalbefolkningen opmærksom på, at de bor tæt ved en vigtig kildeplads. Der blev efterlyst erfaringer fra udlandet.

Ad 4. -

Ad 5. Hvis alle BNBO medregnes, vil ca. 150 landmænd vil blive berørt af de udlagte sprøjtefrie områder. Grundvandsrådet opfordrede til, at der bliver så mange valgmuligheder i forhold til den fremtidige arealanvendelse som muligt, i de områder, hvor erhvervsmæssig brug af pesticider skal ophøre. Grundvandsrådet opfordrede herunder til, at de lokale muligheder for jordfordeling bliver undersøgt. Claus Neergaard og Jens Henrik Madsen vurderer, at det vil være relevant at afklare potentialet for jordfordeling, uanset om der er tale om små eller store sprøjtefrie områder.

Hvis der skal opnås frivillige aftaler, skal erstatningen være attraktiv for den enkelte landmand. Der skal findes et fornuftigt niveau, baseret på de konkrete forhold. De sprøjtefrie områder skal afgrænses, så de omkringliggende arealer bliver dyrkbare.

SK Forsyning påtænker at lade en landinspektør e.l. stå for forhandlingerne. Flere rådsmedlemmer opfordrede til at involvere Landbrugsstyrelsens jordfordelingskontor.

Der var forslag om, at der etableres en central enhed til at stå for forhandlingerne for de mindre vandværker.

Side3/3

Det blev drøftet, om der skulle etableres et vandsamarbejde med henblik på, at vandværkerne finansierer grundvandsbeskyttelsesindsatsen solidarisk. Der var delte meninger om dette spørgsmål.

Ad 6. Tidsplaner for indsatsplaner og BNBO-indsats fremgår af vedlagte præsentation. Hvis der foretages væsentlige ændringer i udkastet til indsatsplan inden det forelægges Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget, vil Grundvandsrådet blive indbudt til et nyt møde forud for udvalgsbehandlingen.

Ad 7. Ingen bemærkninger.

Tilføjelse til referat:

Jens Henrik Madsen, Gefion, har ved mail af 17. december ønsket følgende tilføjet til ovenstående referat, der blev udsendt den 16. december 2019:

"Jens Henrik gav udtryk at det er helt hen i hampen at SK forsyning i samarbejde med forvaltningen har opfundet de prioriterede indsatsområder uden for BNBO, som der nu ligges op til også skal være sprøjtefrie. Hvor er det faglige augment for dette? Hvorfor er det lige 50 års oplande der bruges? Hvorfor ikke 2-5-10 eller 100 år?"

Når der om få år kan måles neonicotinoid i Valbygårdsværket, ja så er det ikke Peter Beck på Valbygård der med sin marksprøjte der har forurennet grundvandet. Men derimod Flux vater der her udledt disse stoffer direkte til Skidenrenden /Jernbjerg Å og videre til Tude Å gennem en 2 årig periode. Måske det var mere relevant at sætte ind her. Som bekendt ligger Vandværket klods op at tude Å som der pumpes rigtigt hårdt i, så med denne tragt effekt, vil det helt sikkert ske."

Gefion har 16. december 2019 fremsendt bemærkninger til udkastet til indsatsplan (vedlagt). Dansk Skovforening har meddelt, at de bakker op om Gefions bemærkninger.

Vedlagt:

Slagelse Kommunes præsentation
Gefions bemærkninger af 16. december 2019

Til
Slagelse Kommune
Rådhuspladsen 11
4200 Slagelse
Att: Formand for Grundvandsrådet Jørgen Grüner
Næstformand for Grundvandsrådet Knud Vincents
og Brian Badike Thomsen

Skrivelse sendt til: jogru@slagelse.dk, bbtho@slagelse.dk og
vincents@slagelse.dk

Sorø d. 16. december 2019

Kommentarer vedr. udkast til indsatsplan

Hermed fremsendes Landboforeningen Gefions foreløbige kommentarer vedr. kommunens udkast til indsatsplan.

Prioriterede indsatsområder

Slagelse Kommune har valgt, at de mest indgribende indsatser kun skal gennemføres i de områder, hvor sårbarheden af grundvandet har størst betydning for de eksisterende vandværker. De områder, det vurderes at være vigtigst at beskytte, er:

- De boringsnære beskyttelsesområder, hvor en risiko for grundvandet ikke kan udelukkes, og hvor boringen forventes at indgå i den fremtidige vandforsyning
- De dele af indsatsområderne, hvor grundvandet til vandværkerne primært dannes, og hvor vandet er kortest tid om at nå fra terræn til vandværksboring. Slagelse Kommune har valgt at afgrænse disse områder, hvor vandet er 50 år eller mindre undervejs til en vandværksboring.

Sidstnævnte områder kaldes "Prioriterede indsatsområder". Ovennævnte to områdetyper udgør tilsammen "De prioriterede områder".

En af de væsentligste indsatser i planen er, at brugen af pesticider skal ophøre i de prioriterede områder, hvor kommunen vurderer, at der er behov for indsats, fordi risikoen for grundvandsforurening ikke kan udelukkes.

Slagelse Kommunes indsatsplan tager dermed udgangspunkt i et forsigtighedsprincip, når ikke kommunen har dokumenteret, at landbrugsdriften på de prioriterede indsatsområder udgør en risiko eller et problem.

Man kan ikke alene under henvisning til forsigtighedsprincippet vælge at forbyde pesticidanvendelse. Følgende forudsætninger skal være opfyldt, før man må indføre restriktioner i arealanvendelsen, og at kommunen skal dokumentere, at en indsats er nødvendig, herunder:

- at indgrebet er egnet til at nå målet
- at målet ikke kan nås med mindre indgribende midler
- at ulemperne står i forhold til det forfulgte mål
- at ulemperne efter cost-benefit vurdering opvejes af fordelene

Hvor staten og EU udtømmende har reguleret, kan medlemsstaterne ikke på grundlag af forsigtighedsprincippet gå videre, medmindre det sker efter den såkaldte miljøgaranti, og der er hjemmel hertil. Det betyder, at man skal acceptere de grænseværdier, EU har fastsat for pesticider og nitrat. Man kan ikke operere med 0-tolerancer.

Det er vigtigt at notere sig ovennævnte juridiske aspekter, så der ikke indføres unødige restriktioner i indsatsplaner, som både vil være generende for landbrugserhvervet, og også gøre vandet dyrere for forbrugerne end nødvendigt.

Udover at kommunen har afgrænset de prioriterede indsatsområder til at være der hvor vandet er 50 år eller mindre undervejs til en vandværksboring, så har kommunen ikke redegjort for, at de prioriterede indsatsområder skulle være specielt følsom overfor anvendelsen af f.eks. pesticider. I den forbindelse skal fremhæves, at staten godkender pesticider som lovligt kan anvendes i også grundvandsdannende områder.

Hvorvidt kommunen kan forbyde anvendelsen af pesticider i Prioriterede indsatsområder udenfor BNBO kræver en vurdering af, om Miljøstyrelsens godkendelsesordning ikke yder en tilstrækkelig beskyttelse i det pågældende område. Kommunen skal vurdere to forhold til risikoen for udvaskning af pesticider til grundvandet:

1. Kommunen skal undersøge og fastslå, om man på de berørte arealer har helt særlige jordbundsmæssige forhold, der gør, at forudsætningerne i godkendelsesordningen ikke er gældende, herunder om kommunens arealer adskiller sig fra Varslingssystemet for udvaskning af pesticider (VAP systemet), –og
2. Der skal være en vurdering af de hydrogeologiske forhold, og hvorvidt der er en høj grundvandsdannelse eller anden konkret viden om områdets geologiske sårbarhed i forhold til udvaskning af relevante stoffer.

Det fremgår ikke af indsatsplanen hvorvidt det er fastslået, om den nuværende godkendelsesordning for pesticider er dækkende for området, hvilket ellers er en forudsætning.

Det fremgår heller ikke af indsatsplanen hvorfor man har valgt at afgrænse de Prioriterede indsatsområder ud fra en grundvandsdannelse på 50 år. Hvorfor regnes ikke med en transporttid på 100 år eller kun på 5 år hvorfor lige 50 år? I forbindelse med afgrænsningen af BNBO anvendes en transporttid på 1 år, hvilket står i skarp kontrast til Slagelse Kommunes valgt af 50 år – især set i lyset af, at kommunen ikke har dokumenteret den konkrete trussel i

de prioriterede områder udover at der er tale om grundvandsdannende oplande med op til 50 års transporttid til boringen.

Pesticidsårbare områder

Miljøstyrelsen angiver, at godkendelsesordning for pesticider sikrer grundvandet på mellem 90-95 % af arealerne i Danmark. De sidste 5-10 % udgør helt særlige jordbundsmæssige forhold som fx meget grovsandede jorde (SFI-områder), områder hvor kalk fra undergrunden ligger højt, eller andre forhold, hvor jorden i rodzonen er forstyrret eller usædvanlig i forhold til Miljøstyrelsens godkendelsesbetingelser.

I indsatsplanen anføres, at staten endnu ikke er lykkedes med at udpege pesticidesårbare områder på lerjorde. Derfor anbefaler Miljøstyrelsen kommunerne at fokusere på områder med tyndt lerdække og stor grundvandsdannelse til grundvandsmagasinerne. Derudover anføres i indsatsplanen, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet i de afgørelser nævnet har truffet, har lagt stor vægt på kildepladsens forsyningsmæssige vigtighed samt grundvandsdannelsen og den naturlige beskyttelse i området.

På baggrund af ovenstående har Slagelse Kommune derfor truffet beslutning om, at erhvervsmæssig brug af pesticider skal ophøre i de prioriterede indsatsområder samt i de BNBO, hvor en grundvandsrisiko ikke kan udelukkes – dette gøres helt uden den konkrete vurdering om den nuværende godkendelsesordning for pesticider er dækkende for området, hvilket ellers er en forudsætning, som omtalt i forrige afsnit.

Derudover er det uhensigtsmæssigt at henvise til en afgørelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnet som stadig er verserende. Da afgørelsen er anket til retssystemet, er der således ikke tale om en endelig afgørelse, men en foreløbig afgørelse.

Gefion står til rådighed for en videre drøftelse af, hvordan indsatsplaner i Slagelse Kommune kan udarbejdes og hvilke konsekvenser indsatsplaner kan have for landbruget.

Med venlig hilsen

Jens Henrik Madsen
Gefions repræsentant i Grundvandsrådet i Slagelse

Brian Badike Thomsen

Fra: Claus Neergaard <cn@gunderslevholm.dk>
Sendt: 4. januar 2020 11:57
Til: Brian Badike Thomsen; Dansk Brøndejerforening v/ Christian Ulrich; Dansk Brøndejerforening v/ Wisti Wistisen; Dansk Industri; DN Slagelse v/ Ib Larsen; Gefion v/ Jens Henrik Madsen; Martin Stærmose; Håndværksrådet; Jørgen Grüner; Knud Vincents (Byråd); 'Anders Pytlich'; Rude Vandværk v/ Frank Nielsen; Boeslunde Vandværk v/ Karl Aage Hartmeyer; 'Sjællandske Familielandbrug v/ Formand Ole Karmsteen'; Jan Jørgensen; 'SK Forsyning A/S'
Cc: Flemming Kortsen; Torben Hald; Mette Dige Ohrt
Emne: SV: Referat af møde i Grundvandsrådet

Kære Grundvandsråd,

Jeg har forelagt Grundvandsrådet i Slagelse Kommunes planer af grundvandsbeskyttelse for en række lokale skovejere.

På baggrund heraf bakker Dansk Skovforening i sin helhed op om de synspunkter og bemærkninger, som er fremsat af landboforeningen Gefion.

Med venlig hilsen

Claus Neergaard

GUNDERSLEVHOLM

Gunderslevvej 13
DK - 4160 Herlufmagle

T: +45 55 45 00 02
M: +45 40 45 00 75
F: +45 55 45 00 04

cn@gunderslevholm.dk
www.gunderslevholm.dk

Fra: Brian Badike Thomsen <bbtho@slagelse.dk>

Sendt: 16. december 2019 15:37

Til: Dansk Brøndejerforening v/ Christian Ulrich <cpu@post.tele.dk>; Dansk Brøndejerforening v/ Wisti Wistisen <wistisen@post.tele.dk>; Dansk Industri <di@di.dk>; Claus Neergaard <cn@gunderslevholm.dk>; DN Slagelse v/ Ib Larsen <slagelse@dn.dk>; Gefion v/ Jens Henrik Madsen <sjhm@get2net.dk>; Martin Stærmose <ms@regionsjaelland.dk>; Håndværksrådet <hvr@hvr.dk>; Jørgen Grüner <jogru@slagelse.dk>; Knud Vincents (Byråd) <vincents@slagelse.dk>; 'Anders Pytlich' <anpyt@mst.dk>; Rude Vandværk v/ Frank Nielsen <frankkolbenielsen@mail.tele.dk>; Boeslunde Vandværk v/ Karl Aage Hartmeyer <k.aa.hartmeyer@c.dk>; 'Sjællandske Familielandbrug v/ Formand Ole Karmsteen' <karmsteen@dlgtele.dk>; Jan Jørgensen <jjo@skforsyning.dk>; 'SK Forsyning A/S' <info@skforsyning.dk>

Cc: Flemming Kortsen <flkor@slagelse.dk>; Torben Hald <tohal@slagelse.dk>; Mette Dige Ohrt <mdohr@slagelse.dk>

Emne: Referat af møde i Grundvandsrådet

Til Grundvandsrådet

Hermed fremsendes referat af mødet den 2. december. Vedhæftet finder I tillige præsentationen fra mødet i pdf- og powerpointformat.

Hvis I har bemærkninger til referatet, bedes I kontakte os inden 1 uge.

God jul alle sammen.

Venlig hilsen

Brian Badike Thomsen

Projektleder

Center for Miljø Plan og Teknik

Miljø

Dahlsvej 3, 4220 Korsør

Direkte telefon : 58 57 46 91

Mobil telefon : 51 54 18 65

EAN : 5798007389727

[Slagelse Kommunes behandling af persondata](#)

Møde om grundvandsbeskyttelse i relation til pesticider

Slagelse Kommune afholdte den 11. marts 2020 et møde om indsatser til beskyttelse af grundvandet mod erhvervsmæssig brug af pesticider. Kommunen overvejer at udpege sprøjtefrie områder, der hvor grundvandsbeskyttelse er vigtigst for de eksisterende vandværker. Det drejer sig dels om boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), dels om de dele af indsatsområderne, hvor vandet er kortest tid om at strømme fra terræn til vandværksboring (strømningstid på max. 50 år, kaldet "prioriterede indsatsområder").

Følgende var indbudt til mødet:

- Alle ejere af landbrugsjord i BNBO og prioriterede indsatsområder
- Alle almene vandværker
- Grundvandsrådets medlemmer (interesseorganisationer)
- Byrådet

Der var lidt over 100 deltagere ved mødet.

Programmet for mødet var:

1. Velkomst v/ Jørgen Grüner, Formand for Miljø-, Plan og Landdistriktsudvalget
2. Status for indsatsplanen v/ Slagelse Kommune
3. Vandværkernes udfordringer i relation til pesticider
v/ Seniorkonsulent Claus Vangsgård, DANVA

Kort pause

4. Godkendelse af pesticider
v/ Chefkonsulent Anne Louise Gimsing, Landbrug & Fødevarer
5. VAP-varslingsystemet
v/ Akademisk medarbejder Preben Olsen, Århus Universitet
6. Brugen af resultaterne fra VAP-systemet og afrundende bemærkninger
v/ Chefkonsulent Anne Louise Gimsing, Landbrug & Fødevarer
7. Spørgsmål og kommentarer

Præsentationerne punkterne 1-6 findes på Slagelse Kommunes hjemmeside.

Under punkt 7 kom der blandt andet kommentarer fra salen om følgende emner:

- Hvorvidt det er nødvendigt at indføre sprøjtefrie områder
- Hvordan der fastsættes en for landmanden rimelig erstatning, herunder om landmanden skal kompenseres for en eventuel stigning i vandprisen, hvis denne er en følge af erstatningsudbetalingerne
- Om det er kommunen eller vandværkerne, der bør betale erstatningerne
- Hvorvidt pesticider i drikkevand udgør en sundhedsmæssig risiko, set i forhold til andre miljøpåvirkninger
- Hvorvidt der bør indføres rensning af forurenede grundvand på vandværkerne

Brian Badike Thomsen

Fra: Lyngbygaard (pm) <pm@lyngbygaard.com>
Sendt: 16. marts 2020 10:03
Til: Brian Badike Thomsen
Cc: Borgmesteren; Knud Vincents (Byråd); Jørgen Grüner
Emne: BNBO møde den 12 marts 2020

Goddag alle,

Jeg deltog i mødet den 12 marts på Slagelse Stadion vedr. BNBO udpegningerne i Slagelse. Jeg skriver alene denne mail som involveret landmand i BNBO for, at Slagelse kommune ikke kører i grøften overfor de berørte landmænd.

Mødet er indkaldt til afholdelse i et lokale, hvor den bagerste halvdel ikke kunne høre og se, ligesom tætheden af gæsterne var under al kritik.

Mødet opstartes med alle argumenterne for sikring af grundvandet og dette tager ca. 1 time uden mulighed for spørgsmål fra salen. Her sidder ca. 80 landmænd som hører, at deres jord skal bruges til sikring af grundvand pga ændrede krav til renlighed. Frustrationen ulmer og mødet drejer sig henimod landmændene mod kommunen. Jeg har tidligere på mit kontor haft et glimrende møde med Brian og Jan Jørgensen fra SK Forsyning om mulighederne hos mig.

Mit gode råd til Slagelse kommune skal derfor være, at ændre adfærd overfor landmændene, da I kun får store problemer og retsager, såfremt I tromler frem på den måde som på 12 marts mødet på Slagelse Stadion. Se nu venligst sagen fra begge sider og skab en ordentlig dialog mellem parterne.

Slagelse kommune ønsker at sikre grundvand ved at udrulle forskellige reguleringer på landmændenes jord, og derfor skal man opføre sig ordentlig og redeligt og komme i en anstændig dialog på begge parter præmisser.

Måtte jeg foreslå Slagelse kommune at skrive et undskyldende brev til alle landmændene for mødets gennemførelse, og derved medvirke til at genskabe tilliden i det fortsatte samarbejde omkring sikring af BNBO.

Der er så mange gode metoder til gennemførelse af sikring af BNBO områderne og jeg deltager gerne i endnu et møde til belysning af dem, men Brian og Jan Jørgensen kender dem, og med disse vil sikringen af BNBO i Slagelse kommune kunne gennemføres af landmændene på under en uge i og til en pris på ca. 2-3 kr/m³ drikkevand.

Håber at høre fra jer.

Med venlig hilsen

Peter Melchior
Gerdrup-Lyngbygaard godskontor
Korsør Landevej 159
DK-4242 Boeslunde
Tlf: +45 40 55 11 42
www.lyngbygaard.com

Kære folkevalgte og borgmester,

Den 11.03.2020 blev vi indkaldt til møde på Parkvej 41 4200 Slagelse vedr. BNBO.

I indkalder os landmænd til indlæg og debat om BNBO-fremtiden på de berørte ejendomme.

Jeg har i mit liv aldrig været ude for sådan et respektløst møde, og jeg bliver nødt til at reagere.

Det var netop meldt ud af vores statsminister, at det var frabedt, at samles i store menneskemængder, og det var vigtigt med stor afstand til hinanden.

Mødet blev holdt i så lille et lokale, at vi sad/stod som sild i tønder trods udmeldingen fra statsministeren om Corona virus. Det er respektløst, ikke at tage hensyn til sådan en kritisk situation, og i værste tilfælde risikere smitte hos de fremmødte. Vi kunne hverken se eller høre de forskellige indlæg, og da vi pointerede dette, fik vi blot melding om at komme tættere på. Dette var ikke muligt - der var ikke plads.

Jeg synes det var påfaldende, at da kommunen skulle fremlægge deres sag, var det ikke muligt at vise de tal eller de områder, de påstår er forurenede. Deres computer var kun funktionsdygtig, da de skulle fremlægge deres egen PowerPoint præsentation. Vi har i sådan en situation brug for FAKTA, og ikke en præsentation, der er lavet til fordel for kommunens sag. Der blev påstået, at disse forureninger kun kom fra landbruget.

I bør fremsende dokumentation, og tal for de områder og borer, I påstår er forurenede fra landbruget.

Jeg vil gerne have svar på, om man i disse borer søger efter andre stoffer end noget fra landbruget, og hvilke andre tal man har søgt efter. Dette er vigtigt at have med grundet, det lader til man kun fokuserer på landbruget, og ikke ser det bredere perspektiv.

Det er forkasteligt, at I ikke har interesse i at have fakta på plads, og dernæst høre på de landmænd, jeres politiske BNBO-projekt påvirker.

Det lugter langt væk af, at hele projektet er politisk, og kun baseret på følelser og ikke fakta!

Dernæst stillede direktøren fra SK-forsyning op, for at udspørge en forsker, om han kunne lægge hovedet på blokken på, at der ikke kom flere sprøjtemidler i grundvandet! Det giver helt sig selv, at en forsker ikke kan stille disse garantier. Det er absurd med sådanne udmeldinger om ultimatummer.

Det er foruroligende, at SK-forsynings direktør er af den politiske holdning, at det er landbrugets skyld.

SK forsyning kan blot flytte deres borer ind i byen, og dernæst oplyse befolkningen, hvad der er i grundvandet, når vandet kommer fra by borer.

Dernæst kommer en mand fra Danva, og beskylder landbruget for at forurene og være den største synder, og endda for at importerer ulovlige sprøjtemidler. Det blev sagt som om, det var noget alle landmænd i hele Danmark gør. Dette er at skære alle over en kam, og f.eks. det samme som at sige, hvis en kører for stærkt, gør alle. Det er en meget barnlig og usaglig uberettiget udmelding.

Da der var tid til debat og til spørgsmål, var der ikke tid til at høre den enkeltes spørgsmål, og der blev meget hurtigt lukket ned for spørgsmål.

Den måde I har håndteret dette på gør, at man hverken har lyst til eller troen på, at man kan få en fornuftig dialog eller et samarbejde med kommunen. Vi føler os sådan trådt på, og dårligt behandlet.

Der er kun en måde, tingene skal foregå på, og det er kommunens måde.

I lægger op til debat og dialog, men I gør lige det modsatte.

Jeg ved ikke helt hvad jeg håber at få ud af dette brev, andet end at fortælle, at vi er nogle frustrerede landmænd.

Jeg føler, at jeg er nødt til at råbe op for det demokrati jeg kender. Dette er dog ikke det jeg oplever, det jeg ser, er beslutninger baseret på følelser, og som er manipuleret til noget, som skal ligne demokrati.

For som politikerne sagde, eller ikke sagde, så er beslutningen taget. Der er jo stemmer i det, og det er jo egentlig det eneste der betyder noget og ikke fakta.

Jeg håber politikerne/byrådet vil se dette brev som et råb om en mere retfærdig behandling. Og at man laver ordentlige aftaler med de berørte. En ting er BNBO men når man tager yderligere arealer, end de oprindelige BNBO, som der ikke er belæg eller data for, er det ikke en retfærdig måde at behandle os på.

Jeg mener på ingen måde det er retfærdigt overfor de landmænd der bliver berørt, de kan risikere at gå ned økonomisk, og er nødt til at gå fra gården. Dette kan være resultatet af de tunge beslutninger I tager.

M.v.h. gårdejer Peter Bech

Referat af møde mellem Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget og SK Forsyning om indsatsplan for grundvandsbeskyttelse

Fredag den 24-01-2020 kl. 15.00-17.00 hos SK Forsyning, Nordvej 6, Slagelse

Deltagere MPL-Udvalget: Jørgen Grüner
Steen Olsen
Anne Bjergvang
Knud Vincents

SK Forsyning: Flemming Erichsen
Henrik Birch
Jan Østerskov
Jan Jørgensen

Afbud fra Pernille Frandsen

Dagsorden:

1. Opfølgning på forløb og de beslutninger som vi har taget
2. Kort om udkastet til indsatsplan og baggrunden for sprøjtefrie områder
3. Kan der findes løsninger, hvor både kommunens, SK Forsynings og landmændenes interesser imødekommes?
4. Den videre proces frem til politisk behandling af planudkast
5. Afrunding og eventuelt

1. Administrationen har udarbejdet et udkast til indsatsplan. Indsatserne i forhold til pesticider og nitrat er baseret på den retningsgivende beslutning, som Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget traf den 13. august 2019. Planudkastet blev præsenteret for Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget på et temamøde den 16. januar 2020.
Landmænd i Eggeslevmagle-området har ønsket et møde med Udvalget og SK Forsyning. Dette møde afholdes 4. februar, idet der dog også er tanker i Udvalget om efterfølgende at holde et større møde for alle berørte landmænd og vandværker, med deltagelse af eksterne eksperter.
2. De prioriterede indsatsområder, som ifølge udkastet til indsatsplan skal gøres sprøjtefrie, er udpeget på baggrund af modelberegnete transporttider fra terræn til vandværksboring. De prioriterede indsatsområder er afgrænset indenfor de statsligt udpegede indsatsområder, på baggrund af 50 års transporttid. Slagelse Kommunes administration udleverede kort, der viste betydningen af valget af transporttid. På kortene kan ses, hvordan områderne ville se ud, hvis der i stedet blev valgt en transporttid på 25 år, 100 år eller 200 år.
3. Ophør med brug af pesticider skal så vidt muligt ske via frivillige aftaler med landmændene. Der er en række muligheder for hvad disse aftaler nærmere kan gå ud på, eksempelvis engangserstatning eller årlig kompensation for pesticidfri drift, stop for dyrkning, skovrejsning, opkøb, forpagtning mm. Jordfordeling kan indgå som led i en løsning.
SK Forsyning blev opfordret til at afklare hvilke typer aftaler, selskabet er interesseret i at tilbyde landmændene. SK Forsyning kan eventuelt tilbyde flere forskellige typer aftaler. Valget af aftaletype har stor betydning for den erstatning/kompensation, som landmændene skal have udbetalt.
SK Forsyning drøfter grundvandsbeskyttelsesindsatsen på deres bestyrelsesmøde den 10. marts 2020.
4. Udvalget besluttede på temamødet, at Slagelse Kommune skal udarbejde en vejledning til de berørte landmænd, der beskriver processen frem til den endelige vedtagelse af indsatsplanen samt forløbet omkring lodsejerforhandlinger. Vejledningen skal beskrive de aftaletyper, der kan indgås for at opnå, at brugen af pesticider ophører i de prioriterede områder.

Det blev besluttet, at Slagelse Kommune skal indbyde alle berørte landmænd og vandværker til et fælles orienteringsmøde. Mødet indledes med oplæg fra et par eksperter. Landmændene omkring Eggeslevmagle har meldt deres eget forslag til ekspert ind. Der var en drøftelse af, om "eksperterne" skal udpeges af interessenterne eller af Slagelse Kommune. Beslutningen blev, at landmændene tilbydes at invitere en ekspert samtidig med, at Slagelse Kommune inviterer en uvildig ekspert med forstand på udvaskning af pesticider.

5. Se under punkt 4.

Brian Badike Thomsen

Fra: Margrethe Frydendahl på vegne af Borgmesteren
Sendt: 17. marts 2020 08:37
Til: John Dyrby Paulsen
Cc: Jørgen Grüner; Flemming Kortsen; Frank E. Andersen; Mette Bjarnt
Emne: VS: Vedr. drikkevandsboringer
Vedhæftede filer: Den danske godkendelsesordning for pesticider - Marts 2020.pdf; Artikel om kløver og bælgplanter giftproduktion.pdf

Fra: Jens Ellegaard [mailto:je@minipigs.dk]
Sendt: 16. marts 2020 15:50
Til: Borgmesteren <borgmester@slagelse.dk>
Emne: VS: Vedr. drikkevandsboringer

Kære John,

Som du sikkert er bekendt med, så arbejder forvaltningen og MPL Udvalget på en indsatsplan for drikkevandsbeskyttelse i Slagelse kommune. I den forbindelse var landmænd, vandværker og andre interessenter samt hele byrådet og SK Forsynings ledelse i onsdags inviteret til møde. Der var stor tilslutning til mødet, men vi savnede din deltagelse. Der har sikkert været en god grund til, at du har været nødt til at prioritere anderledes. Derfor sender jeg dig denne mail, med et kort sammendrag fra mødet og en invitation til, at vi mødes, så snart der bliver mulighed for det. Jeg vil gerne tale med dig om, hvordan Slagelse kommune sikrer en faglig behandling af denne del af erhvervspolitikken, så jeg og min virksomhed ved planlægning af udvidelser fremover kan have tillid til, at Slagelse kommune ønsker at behandle sine virksomheder på et solidt fagligt grundlag.

Jørgen Grüner indledte mødet med en gennemgang af baggrunden for indsatsplanen og nævnte bl.a. det pres, som politikere følte fra medier og andre for at "gøre noget" i fht. pesticider og drikkevand. Et pres i artikler, som i høj grad er styret af følelser.

Dernæst gennemgik Brian B. Thomsen status for indsatsplanen. Det bekymrer mig dog meget, at man tager udgangspunkt i nitratfølsomme indsatsområder i fht. at begrænse pesticider. Nitrat og pesticider bevæger sig meget forskelligt i jorden afhængig af geologi. Derfor kan nitratfølsomme indsatsområder ikke benyttes som udgangspunkt.

Claus Vangsgård fra vandværkernes forening Danva fulgte op med deres syn på pesticider og hvilke overvejelser de havde for fremover at kunne levere rent drikkevand. Han nævnte, at der var mange andre aktører end landbruget, som havde udledt miljøfremmede stoffer. Han glædede sig dog over, at godkendelsesordningen for pesticider virker i fht. grundvandssikring. Han var derfor ikke bekymret over landbrugets brug af pesticider på markerne, men mere bekymret for andre punktkildeforureninger nær boringer.

Anne Louise Gimsing var næste oplægsholder. Hun er PhD i miljøkemi og nyansat chefkonsulent i Landbrug & Fødevarer. Før det har hun arbejdet i Miljøstyrelsen i godt 9 år i godkendelsesordningen for pesticider, herunder vurdering af resultaterne fra VAP markerne (Bl.a. den af min, som du så i Fårdrup). Hun fortalte om godkendelsesordningen for pesticider og de særkrav vi har i Danmark for at få godkendt pesticider. De danske krav er på mange områder strengere end EU's krav og baserer sig mere på resultater af "yderste realistiske konsekvens" end på gennemsnitsresultater. Derfor er den danske godkendelsesordning gennem en International evaluering og sammenligning med data fra VAP blevet karakteriseret som meget konservativ.

Preben Olsen fra Aarhus Universitet gennemgik VAP markernes opbygning og funktion og nævnte bl.a. det meget interessante, at pesticider transporteres langsommere i sandjord end i lerjord. Dette er interessant i fht. Slagelse kommunes argument om at indføre yderligere pesticidforbud på de mere sandede jorde i nærheden af boringerne, hvilket strider mod ovenstående.

Anne Louise Gimsing rundede af med, hvordan data fra VAP marker bruges til at sikre, at godkendte pesticider ikke forurener grundvandet. Det kan være med øget kontrol i Grumo boringer, borningskontrollen, ændret anvendelse eller forbud. Som afslutning blev vedhæftede dokument, som kort skitserer den danske godkendelsesordning for pesticider, rundsendt til alle mødets deltagere.

Afslutningsvist var der tid til spørgsmål. Et af de væsentlige spørgsmål er, hvorfor Slagelse kommune har valgt at afgrænse de prioriterede indsatsområder uden for de Boringsnære Beskyttelsesområder (BNBO) ud fra et kriterie om, at det skal være de arealer, hvor nedstrømningstiden er på 50 år eller mindre. Dette tal er grebet ud af den blå luft og har intet fagligt fundament. Heller ikke når man ved, at godkendelsesordningen for pesticider følges op med varslingsforsøg på VAP marker, hvor man ikke

må kunne finde godkendte pesticider over kravværdien i det helt unge grundvand i 1,5 – 4,5 meters dybde – efter kun 2 år. Så er 48 år en alt for pessimistisk sikkerhedsmargin at lægge oven i for at nå op på de nævnte 50 år.

Der skal derfor nogle flere proportioner ind i dette miljø- og erhvervspolitiske arbejde og forestillingen om, at man får rent drikkevand ved at forbyde landbrugets brug af pesticider er helt forkert. Man skal naturligvis fortsat overvåge landbrugets pesticider, så de ikke får negative sundhedsmæssige konsekvenser for vores drikkevand, men jf. den anden artikel, som jeg har vedhæftet, så er ophør af konventionelt landbrug ovenpå et drikkevandsområde en langt større risiko for forgiftning af vores drikkevand end landbrugsdyrkning med brug af pesticider.

Vi skal have fagligheden ind i denne del af miljø- og erhvervspolitikken, så ikke følelser og usaglige argumenter styrer, hvordan indsatsplanen kommer til at se ud. Hvis jeg – som det ser ud i øjeblikket – skal afgive ca. 80 hektar god landbrugsjord for at beskytte drikkevand, så skal fagligheden være helt på plads. Jeg er helt enig i, at vi skal gøre alt, hvad vi kan for at beskytte vores drikkevand, men at pålægge et erhverv usaglige restriktioner med argumenter grebet ud af den blå luft er gift for min tillid til erhvervspolitikken i Slagelse kommune fremover. Det skal jo være sådan, at jeg – både som landmand, men ikke mindst som virksomhedsejer med pt ca. 45 arbejdspladser i Dalmoseområdet og planer om udvidelser – kan føle mig sikker på en saglig erhvervspolitik, når jeg skal beslutte, hvor yderligere arbejdspladser i Ellegaard Göttingen Minipigs skal placeres. Med en eksportandel på ca. 75% af min virksomheds omsætning, så har vi allerede overvejelser om, at næste udvidelse kunne placeres i Sydtykland for at komme tættere på vores kunder i Sydeuropa. En usaglig erhvervspolitik i Slagelse kommune vil blot styrke argumenterne for, at vores kommende udvidelser ikke skal placeres i Slagelse kommune.

Som nævnt indledningsvist, så synes jeg, at vi skal mødes og drøfte dette. Jeg har lidt yderligere materiale – både om min virksomheds udviklingsplaner og om grundvandsbeskyttelse, som jeg gerne vil dele med dig, når vi mødes. Et møde om dagen eller om aftenen er fint for mig. Hvis vores møde skal holdes udendørs for at minimere smitterisiko, så kan det også lade sig gøre.

Jeg ser frem til at høre fra dig.

With kind regards / Med venlig hilsen,

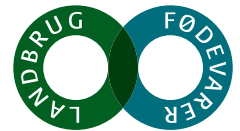
Jens Ellegaard, M.Sc

Chairman of the Board of Directors

Mobile +45 29701540 JE@minipigs.dk

www.minipigs.dk

ELLEGAARD ••
GÖTTINGEN MINIPIGS

Den danske godkendelsesordning for pesticider – grundvandsbeskyttelse

Inden markedsføring af pesticider i Danmark skal disse godkendes af Miljøstyrelsen. Vurderingen af risikoen for udvaskning til grundvand er en vigtig del af vurderingen.

- Grundvandsmodellerne sikrer at kravværdien på 0,1 mikrogram/liter overholdes i 1 meters dybde. Når den er overholdt i 1 m er det dybere grundvand også beskyttet.
- I Danmark skal alle nedbrydningsprodukter også overholde 0,1 mikrogram/liter.
- Danmark har den mest restriktive tilgang til grundvandsmodellerne i EU, hvilket også er konkluderet af internationale eksperter og eftervist ved sammenligning med resultater fra Varslingssystemet for pesticider (VAP).
- I Danmark kan pesticider, som er lang tid om at blive nedbrudt i jord, ikke godkendes. Dette er også med til at beskytte miljøet og grundvandet.
- Som følge af den restriktive danske godkendelsesordning er der i Danmark 161 aktivstoffer godkendt. I Tyskland er der godkendt 250.
- Varslingssystemet for pesticider (VAP) undersøger udvaskningen af godkendte pesticider til det unge grundvand i 1,5 – 4,5 meters dybde, og resultaterne inddrages i godkendelsesprocessen af Miljøstyrelsen. Som udgangspunkt kører test i VAP i 2 år.
- De nyligt afrapporterede resultater fra massescreeningen bekræfter at godkendelsesordningen virker, idet ingen godkendte stoffer er fundet over kravværdien. Grundvandsprøver til massescreeningen er taget i 12 – 139 meters dybde.

Vilde planter og nogle afgrøder forurener med meget skadelige stoffer

Vilde planter kan forurene jord, foder, fødevarer og vand med meget giftige stoffer. Kløver og hestebønner producerer samme type klorerede pesticider som miljømyndighederne har forbudt.

Foto: Colourbox.

Kronik i Grovvarenyt nr. 46 den 15. november 2019.

Af hortonom Finn Okkels, Kongemarken, Roskilde

Miljøministeren har fremsat lovforslag om, at kontrollen af dansk grundvand og drikkevand skal udvides fra 40 til 400 pesticidrester.

Men dansk grundvand og drikkevand er truet af langt værre forureninger, som Miljøministeren tilsyneladende ikke har fået fokus på endnu.

Forurening fra kløver, hestebønner og ærter m.m.

Regeringen og vandværkerne kan blive involveret i en meget alvorlig forurening af drikkevandet og fødevarerne med stærkt kræftfremkaldende og sundhedsskadelige stoffer, når det nu er på tale, at jorden omkring vandboringerne ikke må dyrkes, eller at jorden skal dyrkes økologisk.

Regeringen arbejder uden dybere omtanke på at forøge arealet med økologisk jordbrug, men er åbenbart ikke opmærksom på, at det økologiske jordbrug kan skade vandmiljøet

og grundvandet langt mere end det konventionelle jordbrug – selv indenfor pesticidområdet.

En af årsagerne er, at det økologiske jordbrug er baseret på massiv dyrkning af afgrøder af bælgplanter i mængder, der langt overgår niveauet i naturen og i det konventionelle jordbrug. Nogle typer af kløver kan danne så meget cyanid / blåsyre, at end ikke snegle kan leve på planterne. Blåsyre er et gammeldags ekstremt giftigt pesticid, og det var et af de første pesticider, der blev forbudt som sprøjtemiddel.

I forbindelse med gæring / fermentering (wrap og ensilage, køens vomssystem) omdannes stoffet til det kræftfremkaldende stof urethan, og i kroppen dannes det hormonforstyrrende stof iso-thiocyanat, der hæmmer børns vækst og kan fremkalde struma (giver nedsat intelligens hos børn), men myndighederne overvåger ikke rutinemæssigt, hvor disse stoffer ender henne, og hvor meget de optræder i vore fødevarer og vandmiljøet. Det er stoffer, der er mange gange mere skadelige og forekommer i meget højere koncentrationer end dem, miljøministeren nu vil til at overvåge.

Man iværksætter overvågning af flere velkendte ugiftige stoffer, men de virkelig skadelige stoffer har man ikke rutinemæssig overvågning af eller planer om at overvåge. Gad nok vide, hvem det giver mening for?

“Dødshormon”

Udover at forurene grundvandet, naturen og vandmiljøet massivt med nitrat (den hyppigste årsag til lukning af borer og brønde), når de pløjes ned, danner mange bælgplanter som f.eks. kløver naturligt store mængder af det klorholdige pesticid 4Cl-IAA.

Det er et herbicid af den gammeldags hormonmiddeltype, der får planterne til at vokse sig ihjel i en kræftlignende proces. I litteraturen betegnes stoffet som et ”dødshormon”.

Pesticidet 4Cl-IAA (sælges bl.a. under navnet ”WeedOut”) er en stærk plantegift, som f.eks. bruges i Canada som sprøjtemiddel på arealer, der ikke dyrkes fødevarer på.

I Danmark udsættes mennesker og miljøet for denne gammeldags pesticidtype fra dyrkningen af bælgplanter.

Man har ellers forbudt mange af den slags hormonmidler, fordi de truer grundvandet og i store mængder kan være sundhedsskadelige. Men den forurening, som især det økologiske jordbrug her forårsager med disse gammeldags pesticider, er der ikke kontrol med.

Blind tillid

Miljøministeren og myndighederne overser, at det økologiske jordbrug er storforurener med pesticider af denne type, og det undersøges mærkeligt nok ikke, hvor forurenede de økologiske marker er, og om pesticidet ender i drikkevandet eller f.eks. i den økologiske

mælk mv. Myndighederne kontrollerer kun for et enkelt af de mange pesticider, som økologerne må sprøjte med og ikke rutinemæssigt for de naturlige pesticider, som de økologiske afgrøder forurener med. Der er blind tillid!

Ligeledes mangler der overvågning af det kræftfremkaldende urethan, som var berygtet for forurening og kræftfremkaldende virkninger i den kemiske industri. Der er nu styr på den kemiske industri, men der bliver intet gjort for at begrænse forureningen fra f.eks. det økologiske jordbrug.

Tværtimod vil forøget økologisk jordbrug forøge forureningen, som ikke bliver overvåget. Bælgplanterne er også kendt for at indeholde meget store mængder af hormonforstyrrende stoffer med østrogene virkninger (brystkræftfremmende virkninger), og disse stoffer ved man ender i f.eks. den økologiske mælk.

Rødkløver, som er en populær afgrøde i det økologiske jordbrug, er berygtet for at indeholde særligt høje koncentrationer af disse hormonforstyrrende stoffer. Østrogene stoffer er også kendt for at forårsage fosterskader, dårlig sædkvalitet og virke som P-piller, så det er oplagt, at de også kan bidrage til barnløshed.

Det er gådefuldt, at miljø, vand og fødevarer ikke rutinemæssigt overvåges for indhold af disse stoffer.

Økologer forurener med et klorholdigt pesticid

Det virker som om, man i det økologiske jordbrug og i f.eks. COOPs økologi-kampagner ikke aner, at man med dyrkning af kløver, hestebønner og ærter samt andre bælgplanter forurener markerne og fødevarerne med alle disse problematiske stoffer – specielt det klorholdige pesticid.

Hvis økologerne var klar over tilstedeværelsen af f.eks. 4CL-IAA i afgrøderne, ville de jo lyve, når de reklamerer med, at jorden ikke forurenes med pesticider, eller at dyr og mennesker ikke udsættes for pesticider, når de spiser økologisk.

Det er påfaldende, at myndighederne ikke kontrollerer, hvor alvorlig forureningen fra de økologiske marker er, men i stedet fortsætter med at teste for endnu flere pesticidstoffer, som (ifølge myndighederne selv) ingen sundhedsmæssig betydning har.

Problemet i denne sammenhæng er formodentlig, at regeringen og støttepartierne presser myndighederne og styrelserne til ukritisk at promovere det økologisk jordbrug, men hvorfor gør regeringen det, når man ikke har styr på forureningen fra det økologiske jordbrug?

Danske forskere er ellers blandt verdens førende, når det gælder påvisning af forurening med kræftfremkaldende naturstoffer. Derfor er det påfaldende, at de sjældent er med i f.eks. Miljøstyrelsens aktiviteter eller beretninger, og at man ikke straks påbegynder

rutinemæssig overvågning af de mest ekstreme af stofferne, men i stedet fokuserer på et hav af stoffer, som ingen sundhedsmæssig betydning har.

Giftstoffer fra vilde planter er en overset trussel mod drikkevandet

Jeg frygter, at vandværkerne nu ender med at optræde endnu mere uansvarligt, end da de brugte enorme mængder af gammeldags pesticider / ukrudtsmidler og derved blev involveret i forureningen af deres egne boreriger med BAM, som er en af de mest udbredte pesticidforureninger af grundvandet.

Det sker i forbindelse med, at man arbejder på at hindre landbrugsmæssig dyrkning af jorden nær borerigerne, men den landbrugsmæssige dyrkning forurener slet ikke med de kræftfremkaldende stoffer, som vilde planter danner, hvis jorden ikke bliver dyrket. Som beskrevet er det også indlysende, at økologisk dyrkning af jorden nær borerigerne kan være meget problematisk.

Ekstremt sundhedsskadelige/kræftfremkaldende stoffer

Når man holder op med at dyrke landbrugsjord i de fugtige områder, hvor mange boreriger er placeret, vokser arealerne til med bl.a. hestehov og følfod.

Andre steder optræder på de udyrkede arealer de for mennesker og mange dyr dødeligt giftige og kræftfremkaldende brandbægerarter, kulsukker og nærtstående arter samt ørnebregner i store mængder. Ofte kvæler disse plantearter den øvrige vegetation fuldstændigt.

Hvis man stopper den konventionelle dyrkning af jorden, og disse planter indfinder sig på arealerne, vil jorden og vandmiljøet blive forurenede med f.eks. kræftfremkaldende pyrrolizidin alkaloider og ptaquilosid.

Fødevarerstyrelsen tilbagekalder jævnligt fødevarer/the-blandinger, der indeholder alt for meget af de kræftfremkaldende pyrrolizidin alkaloider.

Ikke nok med at jord og vand forurenes med de giftige og kræftfremkaldende pyrrolizidin-stoffer, men stofferne opsamles også af bier og ender i honning mv., som også kan blive så forurenede, at den ikke må sælges. Det vil være nærliggende, hvis stofferne er involveret i, at der bliver færre bier eller andre insekter.

Omkringstående spiselige planter optager stofferne fra jorden, og de kræftfremkaldende stoffer kommer på den måde ind i fødevarer, hvor man ikke forventer at finde dem. Lader man husdyr afgræsse de farlige planter, kan kræftstofferne ende i mælk og kød mv. Normalt undgår græssende dyr giftplanterne, hvorved giftplanterne breder sig endnu mere. Husdyrene er tilsyneladende meget mere opmærksomme på giften i planterne end vandværkerne og myndighederne.

Man tjekker altså, om enkelte af disse stoffer forurener bestemte fødevarer, men om de store mængder af stofferne, der ender i jorden, hvis man holder op med at dyrke den landbrugsmæssigt, ender i drikkevandet, tjekker man ikke rutinemæssigt, selvom internationalt førende danske forskere har påvist, at de ender i vandmiljøet.

50 kg kræftfremkaldende stoffer pr. hektar om året

Nogle steder vokser tidligere landbrugsarealer og udyrkede arealer til med ørnebregner, som kan frigøre 50 kg af det kræftfremkaldende ptaquilosid pr. hektar - hvert år!

Mange moderne pesticider skal bruges i ti tusinde år, før man når op på at have belastet jorden med en tilsvarende mængde som ørnebregner kan frigøre på et enkelt år – og de moderne pesticider er tilmed ikke kræftfremkaldende og forsvinder hurtigt.

Men det er de ufarlige pesticider, regeringen nu vil til at analysere for og ikke de enorme mængder af naturlige kræftfremkaldende stoffer. Det virker skørt.

Tilsvarende gælder med de kræftfremkaldende pyrrolizidin-stoffer, hvor arealerne vokser til med kulsukker, oksetunge, for-glemmigej og mange andre plantearter fra rubladfamilien. Endnu værre bliver det, når vandværkerne slår arealerne omkring boringerne, hvor der vokser f.eks. hestehov ("skræpper") og ørnebregner.

Det døde plantemateriale og rødderne fra planterne frigør endnu større mængder af de kræftfremkaldende stoffer, når man håndterer arealerne på den måde. Måske ved vandværkerne ikke, hvad de laver, og at de måske er ved at lave en ny forurening af deres boringer, som da de forurenede boringerne med BAM – denne gang med stoffer, som folk kan blive alvorligt syge af at indtage, så der kan komme enorme udgifter til erstatningssager.

Opfordring til folk, som får kræft: Søg erstatning hos vandværkerne, hvis....

Det er trist at se, at vandværkerne vedvarende optræder med meningsløse remser i medierne med krav til landbruget, når det f.eks. ofte viser sig, at det er vandværkerne selv, DSB m.fl. og ikke landbrugets dyrkning af markerne, der skaber de alvorlige forureninger af grundvandet.

Kræver vandværkerne, at jorden omkring boringerne ikke dyrkes, skal jorden dyrkes økologisk eller bruges som afgræssede naturarealer, kan der blive tale om nogle enorme kræft-skandaler, der overgår alt, hvad vi nogensinde har set indenfor drikkevandområdet i Danmark.

Jeg vil opfordre vandforbrugere, som får kræft, som er relateret til disse stoffer, til at kræve erstatning fra vandværkerne, hvis der på vandindvindingsarealer vokser/kommer til at vokse de kræftfremkaldende planter.

Jeg tror, det er den slags, der skal til for at få flyttet mediernes, politikernes og vandværkernes opmærksomhed væk fra de uskadelige pesticidrester og over på stoffer, der er virkelig skader danskernes sundhed, men måske er det allerede for sent.

Ved at undlade at dyrke jorden i nærheden af vandboringer eller dyrke jorden økologisk spiller vandværkerne hasard med danskernes helbred.

Der er stor risiko for, at dansk drikkevand bliver forurennet med stoffer, der er helt ude af kontrol. Regeringen og vandværkerne bør stramme op på, hvordan ressourcerne i overvågningsprogrammerne bruges, så fokus bliver på de stoffer, der virkelig skader vores sundhed.

Der vil komme et ramaskrig fra de mange medievante folk, hvis beskæftigelse eller indtjening afhænger af de nuværende pesticidovervågningsprogrammer.

Miljøorganisationer har vænnet sig til at lave remseagtige skræmmekampagner indenfor dette område, men må til at finde nye mere saglige måder at berettige deres eksistens på, for det er ikke for deres skyld, vi skal lave overvågningsprogrammerne, men fordi der er et hav af sundhedsskadelige stoffer, der kan forårsage kræft og andre ubehageligheder, som er ude af kontrol.

Det er regeringens ansvar, at der kommer styr på forureningen med de ekstremt sundhedsskadelige naturstoffer!

Finn Okkels

Finn Okkels har i mange år beskæftiget sig med planternes indholdsstoffer, bl.a. hvordan nogle af disse stoffer kan føre til alvorlig forurening af fødevarer og miljø. Finn Okkels har i debatindlæg mv påpeget, at de offentlige pesticid-overvågningsprogrammer blot afdækker forekomst af mikromængder af helt uskadelige stoffer, mens befolkningen udsættes for stærkt kræftfremkaldende naturstoffer, der ikke er styr på overvågningen af.

Finn Okkels er direktør i Actabio, som arbejder med planteforædling og udvikling af vilde danske plantearter til nye dyrkede afgrøder samt rådgivning om udvikling af naturlige helsekostprodukter, bioteknologiske projekter og nye naturlige farvestoffer samt for EU-Kommissionen m.fl. indenfor forskning.

Før han etablerede sin egen virksomhed stod han for etablering af og ledelsen af New Technology – afdelingen i Chr. Hansen, hvor man forædler planter internationalt, udvikler og fremstiller naturlige farvestoffer til fødevarerindustrien og helsekostområdet.

Finn Okkels er uddannet hortonom og begyndte sin karriere i Danisco Biotechnology, hvor han var forskningsleder i planteforædling, fødevarer ingredienser samt bioteknologiprojekter, og derefter blev han forskningsdirektør i DLF-Trifolium.

Bilag 3 – Høringssvar fra vandværker og lodsejere

Slagelse Kommune har pr. 31. juli 2019 modtaget høringssvar fra:

- SK Forsyning
- Stignæs Vandindvinding I/S - RGS Nordic
- Agersø Vandværk
- Boeslunde Vandværk
- Rosted og Omegns Vandværk
- Dalmoose Vandværk
- Omø Vandværk
- Peter Beck, Valbygården
- Lars Ellegaard, Sorø Landevej 300

Hvis Slagelse Kommune modtager yderligere høringssvar fra vandværkerne eller lodsejere, vil disse blive sendt videre til Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget.

Slagelse kommune
Dahlsvej 3
4220 Korsør

- altid i nærheden...

SK Forsyning A/S
Nordvej 6
4200 Slagelse
Tlf. 58 36 25 00
info@skforsyning.dk
CVR nr. 25797981
EAN nr. 5790001705299

5. juli 2019

Vedr.: Høringssvar til udkast til indsatsplan.

Bestyrelsen for SK Vand A/S (selskabet) har på flere møder drøftet, hvilke tiltag der ønskes gennemført med henblik på beskyttelse af grundvandsressourcerne i indvindingsområder på selskabets kildepladser.

Selskabet har nu godkendt den overordnede strategi for grundvandsbeskyttelse og kan afgive følgende høringssvar til indsatsplan:

Selskabet ønsker generelt for BNBO områder udenfor særligt prioriterede områder, at indsatsen sikres gennem sprøjtefri drift.

I særligt prioriterede områder ved Nordre kildeplads og Valbygård kildeplads er det selskabets vurdering, at en egentlig grundvandsbeskyttende tilgang også er nødvendig.

Kildepladsen ved Nordre Vandværk er sårbar både i forhold til nedsivning af pesticider og nitrat.

Det ønskes at kildepladsen bør beskyttes enten ved opkøb af jorden, alternativt braklægning indenfor det prioriterede område. Begge løsninger vurderes at være velegnede.

Kildepladsen ved Valbygårdsværket er sårbar i forhold til nedsivning af pesticider. Det anbefales, at dette område søges beskyttet ved at indgå aftale om sprøjtefri dyrkning.

Undertegnede står naturligvis til rådighed for yderligere oplysninger.

Venlig hilsen

Vandchef

Brian Badike Thomsen

Fra: Jan Jørgensen <jjo@skforsyning.dk>
Sendt: 7. maj 2019 07:58
Til: Flemming Kortsen
Cc: Jan Østerskov; Henrik Birch; Brian Badike Thomsen
Emne: indsatsplaner.docx
Vedhæftede filer: indsatsplaner.docx; BNBO og grundvandsbeskyttelse majmøde.pptx; Indsatsplaner.docx

Hej Flemming,

Vedhæftet protokol, notat og powerpoint fra punkt om indsatsplan fra bestyrelsesmødet 2. maj. Protokollen er ikke påført beslutning, men indstillingen blev vedtaget.

Med venlig hilsen

Jan Jørgensen
Driftschef

- *a/Hd I nærheden*

SK Forsyning A/S

Nordvej 6 - 4200 Slagelse
Post adresse : Nord vej 7 - 4200 Slage lse

Mobil: +454025 5393
www.skforsyning.dk

lf'! Fol9 o&p
li1111 Facelboak

Pas på miljøet - udskriv kun denne mail hvis det er nødvendigt

6. Indsatsplaner - strategi for beskyttelse af kildepladser : (LUKKET)

På bestyrelsesmødet i marts 2019, drøftede bestyrelsen indsatsplaner i forhold til beskyttelse af grundvandet mod nedsivning af pesticider, nitrat m.v. På mødet efterspurgte bestyrelsen et notat, som beskriver de forskellige indsatsmuligheder samt de økonomiske konsekvenser heraf.

Til brug for bestyrelsens behandling af sagen er udarbejdet vedlagte notat med de anførte oplysninger. Bestyrelsen anbefales at gennemlæse notatet, som forberedelse til nærværende sag.

Principielt er det Slagelse Kommune, som skal beslutte hvilke initiativer, der igangsættes, ligesom det er kommunen, som skal udarbejde indsatsplanen. Traditionen tro behandles sagen i tæt samarbejde mellem Slagelse Kommune og SK Vand A/S.

Indsatsplanlægningen skal derfor drøftes på et fællesmøde med MLP-udvalget og repræsentanter for bestyrelsen den 13. maj 2019.

Sagen forelægges derfor bestyrelsen, så bestyrelsen kan fastlægge den ønskede strategi, inden mødet med udvalget.

Indsatserne kan opdeles i følgende områder:

BNBO (Boringsnære beskyttelsesområder)

Beskyttelse af disse områder er en skal opgave. Kommunen skal inden 2022 have gennemgået alle BNBO-områder. Det er målsætningen, at der i fremtiden ikke anvendes sprøjtemidler i disse områder. Det forudsætter, at der indgås frivillige aftaler mellem de pågældende lodsejere og vandforsyningen/ kommunen, så grundvandet her beskyttes. Der er principielt følgende 3 løsningsmuligheder med tilhørende omkostninger:

- Aftale om sprøjtefri drift. (7,6 mio. kr.)
- Aftale om braklægning (16,8 mio. kr.)
- Opkøb af arealer (30,3 mio. kr.)

For oplysninger om fordele og ulemper ved de forskellige løsninger henvises til notatet. Som det fremgår af ovennævnte, er der stor forskel på omkostningerne ved de forskellige løsninger. Dette kombineret med, at der kun - efter vandchefens vurdering - opnås begrænsede ekstra fordele ved braklægning/opkøb gør, at løsningen med sprøjtefri drift anbefales.

Indsats i særligt sårbare områder

Beskyttelse af grundvandet i disse områder er frivillig. Det er således op til Slagelse Kommune - efter sædvane i samarbejde med SK Vand A/S - at beslutte, om der skal gennemføres indsatser i disse områder og i givet fald hvilke.

I fremtiden vurderes det, at der kan blive problemer med at skaffe rent drikkevand på Sjælland. Dette kombineret med, at det er uvist, om der kan findes nye kildepladser i Slagelse Kommune, gør, at det anbefales at eksisterende kildepladser søges beskyttet, så indvindingen herfra kan opretholdes også i fremtiden.

Der er to særligt sårbare områder, hvor der er behov for at beskytte kildepladserne.

Det ene område er et mindre område på kildepladsen ved Valbygårdsværket, som er sårbart i forhold til nedsivning af pesticider. Det anbefales, at dette område søges beskyttet ved at indgå aftale om pesticidfri dyrkning. Udgifterne hertil er estimeret til ca. 1,5 mio. kr.

Kildepladsen ved Nordre Vandværk er sårbar både i forhold til nedsivning af pesticider og nitrat.

Det vurderes at kildepladsen bør beskyttes enten ved opkøb af jorden, alternativt braklægning. Begge løsninger vurderes at være velegnede.

Vandchefen anbefaler derfor, at begge løsninger bringes i spil. Herved vurderes det mere sandsynligt, at der kan findes en løsning, når lodsejerne har valgmuligheder.

I nedenstående tabel er den samlede økonomi for den samlede indsats opgjort.

Heri er det antaget, at der i forhold til Nordre Vandværk opnås aftaler om beskyttelse i de særligt sårbare områder ved at 25% af arealet braklægges og 75% opkøbes.

Økonomi

Realisering af ovennævnte anbefalinger medfører følgende anslåede omkostninger:

Estimering - økonomi	
Sprøjteforbud BNBO	7,6 mio. kr.
Valbygårdsværket særligt sårbare områder Sprøjteforbud	1,5 mio. kr.
Nordre Vandværk særligt sårbare områder Braklægning (25%)/Opkøb (75%). (13,2 mio. kr. ren dyrkningsfri drift - 23,7 mio. kr. fuldt opkøb)	21,1 mio. kr.
Samlede udgifter til indsatsplan	30,2 mio. kr.

SK Vand A/S forventes - jævnfør de foreløbige politiske udmeldinger - at kunne opnå tillæg til indtægtsrammerne til finansiering af indsatsplanerne.

Investeringen kan mellemfinansieres ved optagelse af lån over f.eks. en 10-årig periode.

Det vil medføre en årlig omkostning på ca. 3 mio. kr. ekskl. renter, svarende til en takststigning på 1 kr./m³ ekskl. moms. Det antages at være en acceptabel pris, for at sikre den fremtidige drikkevandsressource.

Indstilling

A t	indsatsplanen drøftes.
A t	den anbefalede beskyttelsesstrategi godkendes

Indsatsplaner SK Vand A/S

Bestyrelsesnotat.

- altid i nærheden...

1. Indledning.

På seneste bestyrelsesmøde blev indsatsplanerne i forhold til SK Vand A/S' kildepladser behandlet. Bestyrelsen efterspurgte på mødet et notat om emnet til brug for fastlæggelse af bestyrelsens holdning og dermed den ønskede indsatsstrategi. I nærværende notat beskrives forskellige scenarier for indsatsplaner samt de forventede udgifter m.v.

Notatet tænkes anvendt ved bestyrelsens behandling af sagen på bestyrelsesmødet den 2. maj 2019 og som grundlag for mødet med Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 13. maj 2019.

Lovgivningsmæssigt er det Slagelse Kommune, der træffer beslutning om, hvilke indsats der skal iværksættes og udarbejder planen herfor. Traditionen tro forventes dette arbejde at ske i et tæt samarbejde med vandforsyningerne i kommunen - herunder SK Vand A/S.

Der er derfor også lagt op til, at planen skal drøftes på et fællesmøde mellem Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget og repræsentanter for SK Vand A/S's bestyrelse den 13. maj 2019. Det er målet, at bestyrelsen inden dette møde har fastlagt, hvilken indsats SK Vand A/S ønsker/ anbefaler.

Arbejdet med at udarbejde indsatsplaner i forhold til beskyttelse af kildepladserne mod bl.a. nedsivning af pesticider og nitrat har været i gang i flere år. Oprindeligt, da arbejdet med indsatsplanerne blev igangsat, havde SK Vand A/S ingen kendte udfordringer med pesticider eller nitrat i grundvandet. I de første udkast til indsatsplaner blev indsatsen derfor koncentreret omkring etablering af overvågningsboringer ved kildepladserne. Dette for at konstatere om der var pesticider og nitrat på vej ned til grundvandet, og i givet fald i hvilket omfang.

I forbindelse med arbejdet med indsatsplanerne blev der foretaget en meget omfattende analyse af grundvandet fra kildepladsen ved Nordre Vandværk i Skælskør. Denne analyse afslørede spor af et hidtidigt ukendt pesticid (DPC) i grundvandet. Dette stof (DPC) har efterfølgende vist sig at være et omfattende og landsdækkende problem.

De nye fund indikerede, at der kunne være behov for en mere omfattende indsats - også på landsplan. SK Vand A/S anbefalede derfor Slagelse Kommune at øge indsatsen (altså udover overvågning) for at beskytte grundvandet. Slagelse Kommune blev samtidigt anbefalet at afvente evt. initiativer fra Christiansborg. Dette ikke mindst i lyset af de udfordringer, der var konstateret på landsplan.

Et flertal - også af partier - på Christiansborg har for nylig indgået en aftale om beskyttelse af områderne omkring boringerne (BNBO - boringsnære beskyttelsesområder). Aftalen tager på ingen måde hånd om alle de udfordringer, der er på landsplan. Men aftalen er et vigtigt skridt i den rigtige retning i forhold til at beskytte grundvandet.

Aftalen pålægger kommunerne at gennemgå alle BNBO'er (Boringsnære beskyttelsesområder) inden 2022 med det mål at stoppe brugen af pesticider indenfor BNBO. Målsætningen er, at det skal ske gennem frivillige aftaler mellem lodsejerne og vandforsyningerne/ kommunerne. Lodsejerne modtager en erstatning, som skal fastsættes på markedsvilkår og erstatningen er skattefri.

Lykkes det ikke at beskytte BNBO -områderne via frivillige aftaler, er det aftalt, at der skal indføres obligatorisk sprøjteforbud indenfor alle BNBO-områder. Lodsejerne modtager i denne situation en løbende godtgørelse, som så er skattepligtig.

2. Kildepladserne - opdeling i arealkategorier.

Kildepladserne inddeles normalt i fagsprog i forskellige områder. I nærværende notat anvendes nedennævnte begreber og arealkategorier:

- A Indvindingsoplandet.
Omfatter det samlede opland, hvorfra grundvandet stammer.
Indvindingsoplandet er afgrænset ved 200 års strømningstid til borerne nede i grundvandsmagasinerne
- B Indsatsområderne. (Udgør en del af indvindingsoplandet).
Her kan det være nødvendigt at iværksætte særlige initiativer for at beskytte grundvandet mod nedsivning af pesticider, nitrat m.v.
En del af indsatsområderne kan være særligt sårbare i forhold til nedsivning af nitrat m.v.
- C Boringsnære beskyttelsesområder. (BNBO udgør en lille del af indvindingsoplandet).
Områderne omfatter et lille areal rundt om indvindingsboringerne. BNBO-er er særligt sårbare områder i forhold til nedsivning af pesticider og nitrat m.v. pga. den sugeseffekt, der opstår fra pumperne i borerne.

3. Kildepladserne - indsatser og aftaletyper.

Nedennævnt er anført forskellige indsatmuligheder, som kan anvendes, når man ønsker at beskytte grundvandet mod nedsivning både i BNBO og i indsatsområderne m.v.

For hver af metoderne er beskrevet de fordele og ulemper, som kendetegner løsningen/aftaletypen:

1. Sprøjtefri drift

Her indgås der aftale med lodsejeren om, at der ikke må anvendes sprøjtemidler på arealet. Aftalen tinglyses på arealet. Arealet kan fortsat dyrkes herunder ved anvendelse af gødning. Overslagsmæssigt ligger erstatningsbeløbet på ca. 45.000 kr./ha på landsplan for denne aftaletype.

Fordele

Omkostningseffektiv - vandforsyningen når længst for en given økonomi.
Vandforsyningen har herudover ingen arealer, der skal vedligeholdes og ingen omkostninger til grundskyld.
Samfundsøkonomisk fornuftig. Arealerne kan fortsat anvendes til landbrugsdrift.

Ulemper

Sværere at realisere. Landbruget er ikke særligt interesseret i denne type aftale.
Mindre effektiv beskyttelse. Aftalen omhandler ikke forbud mod brug af gødning med mindre dette aftales. Overholdelse af aftalen er samtidig svær at kontrollere og håndhæve.

2. Dyrkningsfri drift.

Her indgås der aftale med lodsejeren om at arealet braklægges. Aftalen tinglyses på arealet.

Arealet kan fortsat anvendes til jagt, skovrejsning m.v.

Overlagsmæssigt ligger erstatningsbeløbet på ca. 100.000 kr./ha på landsplan for denne aftaletype

Fordele

Samfundsmæssigt kan arealet fortsat nyttiggøres dog ikke til dyrkningsmæssige formål.

Effektiv beskyttelse. Aftalen sikrer, at der ikke anvendes gødning og pesticid i området, og det er nemt at se om aftalen overholdes.

Ingen arealvedligeholdelse og ingen omkostninger til grundskyld.

Ulemper

Sværere at realisere. Landbruget er ikke særligt interesseret i denne aftaletype.

3. Opkøb.

Her opkøbes arealet af lodsejeren. Vandforsyningen/ kommunen beslutter, hvad arealet skal anvendes til f.eks. skovrejsning.

Overlagsmæssigt ligger erstatningsbeløbet på ca. 150-180.000 kr./ha på landsplan.

Fordele

Nemmere at realisere. Landbruget er mest interesseret i denne type aftale.

Effektiv beskyttelse. Aftalen sikrer fuld beskyttelse.

Vandforsyningerne modtager et aktiv. Ved opkøb af større arealer (altså ikke BNBO) erhverver vandforsyningen et areal, som repræsenterer en værdi.

Ulemper

Store omkostninger. Vandforsyningen skal bruge mange penge på at sikre et givent areal. Vandforsyningen har herudover omkostninger til vedligeholdelse af arealerne og til grundskyld.

4. SK Vand A/S' kildepladser.

Nedenfor er vist en oversigt over SK Vand A/S' kildepladser herunder arealstørrelser.

⊕ Tabel 4.1 – Arealoversigt i hektar (ha)

	BNBO Arealkategori C	Særlig indsats Pesticid / Nitrat Del af arealkate- gori B	Indvindingsop- land Arealkategori A
Valbygård	53,8	42,2	4712
Gl. Borup	3,7		947
Jernbjerg	14,3		1280
Hovedværk	0		880
Erdrup	21,5		2383
Forlev	5,4		649
Nordre	51,2	131,8	2547
Vestre	10,8		1159
I alt	160,7	174,0	14557
% af indvindings- opland	Ca. 1	Ca. 1	

□

BNBO udgør det boringsnære beskyttelsesområde i ha.

Særlig indsats viser det areal, der er særligt sårbart i forhold til nedsivning af nitrat og pesticider. Der er kun indregnet det areal, som ikke allerede er omfattet af BNBO.

Indvindingsopland viser det samlede areal, hvorfra vandforsyningen henter sit drikkevand.

5. Indsatser i BNBO – arealkategori C.

Som tidligere nævnt skal der foretages en indsats i BNBO-områderne.

Nedenfor er anført forskellige indsatsmuligheder/aftaletyper, som skal drøftes med Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget. Der er ligeledes anført omkostningerne for de forskellige løsninger.

Tabel 5.1- Økonomioversigt efter aftaletyper (mio. kr.)

	BNBO Sprøjteforbud Aftaletype 1	BNBO Dyrkningsfrit Aftaletype 2	BNBO Opkøb Aftaletype 3
Valbygård	2,4	5,4	9,7
Gl. Borup	0,2	0,5	1,0
Jernbjerg	0,6	1,4	2,6
Hovedværk	0,0	0,0	0,0
Erdrup	1,0	2,2	3,9
Forlev	0,2	0,5	1,0
Nordre	2,3	5,1	9,2
Vestre	0,5	1,1	1,9
Samlede omkostninger	7,2	16,2	29,3

6 Indsats i særligt sårbare indsatsområder.

Ved kildepladserne i forhold til Nordre Vandværk og Valbygårdsværket er der identificeret områder, som er særligt sårbare i forhold til nedsivning for så vidt angår pesticider og nitrat.

Her er der ikke krav om iværksættelse af initiativer. Bestyrelsen skal derfor drøfte med MPL-udvalget, om der skal foretages nogen indsatser her for at bevare kildepladserne.

Området ved Nordre kildeplads er særligt sårbart i forhold til nitrat. Skal denne kildeplads bevares og beskyttes i forhold til nedsivning af nitrat, må det forventes, at der skal indgås aftaler om dyrkningsfri drift. Alternativt skal arealerne opkøbes og braklægges.

Nedennævnt er anført udgiften afhængig af, hvilken indsats-/aftaletype der vælges.

Tabel 6.1- Omkostninger efter aftaletype, særligt sårbare områder.

----- (mio. kr.)

	Aftaletype 1	Aftaletype 2	Aftaletype 3
	Sprøjtforbud	Dyrkningsfri drift	Opkøb
Valbygård	1,9	4,2	7,6
Nordre	Ej relevant	13,2	23,7
Samlede omkostninger	1,9	17,4	31,3

7. Beskyttelse af alle kildepladser - arealkategori A Indvindingsopland.

Til illustration er nedenfor anført, hvilke udfordringer SK Vand A/S har, såfremt man ønsker at beskytte indvindingsoplandet - arealkategori A - i forhold til alle vandforsyningens kildepladser.

Tabel 7.1- Omkostninger efter aftaletype, indvindingsopland

(mio. kr.)

	Aftaletype 1	Aftaletype 2	Aftaletype 3
	Sprøjtforbud	Dyrkningsfri drift	Opkøb
Valbygård	212,0	471,2	848,2
Gl. Borup	42,6	94,7	170,5
Jernbjerg	57,6	128,0	230,4
Hovedværk	39,6	88,0	158,4
Erdrup	107,2	238,3	428,9
Forlev	29,2	64,9	116,8
Nordre	114,6	254,7	458,5
Vestre	52,2	115,9	208,6
Samlede omkostninger	655,1	1.455,7	2.620,3

På bestyrelsesmødet blev efterspurgt en tidsplan for etablering af en ny kildeplads.

SK Vand A/S har anmodet Slagelse Kommune om at nedsætte en projektgruppe bestående af medarbejdere med de fornødne og relevante faglige kompetencer, som skal inddrages i forbindelse med myndighedsbehandling af en ny kildeplads. Det med det mål sammen at udarbejde en tids- og procesplan for projektet. I skrivende stund er der endnu ikke modtaget svar fra Slagelse Kommune. Ej heller på, hvornår et planlægnings møde kan afholdes.

Etablering af en ny kildeplads er en meget tidskrævende affære. Det er derfor vandchefens vurdering, at der i det mest optimistiske scenarie gå mindst 5 år, før der med sikkerhed er den fornødne viden om kildepladsens ydeevne. Det er dog langt mere sandsynligt, at det vil tage endnu længere tid. En afgørelse fra Slagelse Kommune vedrørende etablering af en ny kildeplads, vil endvidere med meget stor sandsynlighed, blive påklaget af berørte lodsejere og diverse interesseorganisationer. Derved skal sagen også behandles af statslige myndigheder, hvilket traditionelt tager flere år.

Vandchef
Jan Jørgensen
2. maj 2019

Slagelse Kommune
Miljø, Plan og Teknik
Dahlsvej 3
4220 Korsør

8. juli 2019

Att.: Brian Badike Thomsen

[Sendt pr. e-mail til bbtho@slagelse.dk med kopi til teknik@slagelse.dk]

Indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelsen

På møde den 4. juli 2019 orienterede Slagelse Kommune Stignæs Vandindvinding I/S (SVIS) om status med kommunens arbejde med indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelsen samt det forstående møde i Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 13. august 2019, hvor udvalget skal fastlægge retningen for den fortsatte planlægning og færdiggørelsen af udkastet til indsatsplan for grundvandsbeskyttelsen i Slagelse Kommune. Slagelse Kommune inviterede SVIS til at afgive et høringssvar inden 1. august 2019. RGS Nordic A/S afgiver som operatør og interessent i SVIS høringssvaret på vegne af SVIS.

SVIS deler Slagelse Kommunes ønske om at sikre grundvandet mod forurening, herunder i lyset af de seneste fund af pesticider. SVIS - og dermed SVIS' interessenter - er afhængige af, at der kan indvindes grundvand af høj kvalitet.

SVIS støtter derfor enhver nødvendig foranstaltning, der har til formål at sikre grundvandet mod forurening. Det er dog samtidig klart, at grundvandsbeskyttelsen afhængigt af intensitet og valg af virkemiddel kan være omkostningstung. Det kan blive særdeles belastende for den enkelte almene vandforsyning, hvis erstatning til lodsejere til eksempelvis sprøjtefri arealer etableret i vandsynningens indvindingsopland alene skal bæres af vandforsyningens brugere. I SVIS tilfælde er der alene tre brugere i øjeblikket.

SVIS adskiller sig fra langt de fleste almene vandforsyninger ved kun at levere en meget begrænset andel af den indvundne vand til drikkevand. SVIS indvinder råvand til brug for navnlig produktionen i RGS Nordic Water Solutions. SVIS skal derfor anmode om, at Slagelse Kommune i videst muligt omfang inddrager dette forhold i den videre planlægning med henblik på at sikre, at SVIS påføres færrest mulige omkostninger, som ikke er miljømæssigt velbegrundede i den konkrete situation. Det er vigtigt, at såvel det juridiske som tekniske grundlag for indsatsplanlægningen er funderet på nyeste viden og målrettet den relevante problematik i det enkelte indvindingsopland.

SVIS skal desuden bruge denne anledning til at opfordre Slagelse Kommune til i videst muligt omfang at medvirke til, at der kan etableres cirkulære kredsløb for vand, der er egnet til at erstatte det råvand, som ellers skulle indgå i produktionen hos SVIS' interessenter. Det er SVIS opfattet se, at der er et betydeligt potentiale for genbrug af proces- og overfladevand fra virksomheder i nærområdet, og at dette vand kan erstatte indvinding af råvand til produktionsformål. SVIS og RGS Nordic arbejder på at identificere mulighederne for at etablere en symbiose med virksomheder i området.

RGS Nordic A/S

Selinevej 4
DK-2300 København S

T +45 88 77 90 00
Cvr. 15 08 47 90

rgsnordic.com

SVIS ser frem til at samarbejde med Slagelse Kommune om det videre forløb med indsatsplanlægningen for grundvandsbeskyttelsen.

Med venlig hilsen

Henrik Grand Petersen
CEO

Brian Badike Thomsen

Fra: Nils Juhl Rasmussen <nils@juhl.rasmussen.n.dk>
Sendt: 20. maj 2019 20:46
Til: Brian Badike Thomsen
Cc: Agersø Vandværk
Emne: Høring vedr. overvågningsboringer

Til Slagelse Kommune,

Agersø Vandværk er blevet anmodet om, at afgive bemærkninger til Slagelse Kommune planer om at etablere overvågningsboringer i højtliggende grundvand i vandværkets opland.

Vandværkets bestyrelse har drøftet sagen på møde den 16. maj 2019.

Agersø Vandværk er i den situation, at der er fundet pesticid-nedbrydningsprodukter over grænseværdierne i den ene indvindingsboring. Denne boring er taget ud af drift. Vi vil forventeligt blive nødsaget til lukke den anden bynære boring inden for kort tid, idet der også her er detekteret pesticid-nedbrydningsprodukter. Tilbage er da kun 1 indvindingsboring. Vi vil derfor antageligt blive nødt til at etablere en ny indvindingsboring.

Vi konstaterer, at sprøjtemidler og disses nedbrydningsprodukter relativt hurtigt kan spores i indvindingsboringerne. Vores tolkning af dette er, at det lerlag, som udgør adskillelsen mellem de øvre og nedre grundvandslag er relativt let gennemstrømmeligt.

I det lys ser vi ikke perspektiv i at etablere overvågningsboring omkring de nuværende indvindingsboringer på Agersø - også henset til de omkostninger, overvågningen vil medføre. Derimod finder vandværket, at der bør etableres sprøjtefrie zoner, således at de fremtidige indvindingssteder beskyttes mod fremtidig forurening. Vi er dog bekymrede for økonomien.

Med venlig hilsen

På bestyrelsens vegne, Nils J. Rasmussen

Som opfølgning på tidligere høringssvar i efteråret 2018, hvor kommunerne er blevet pålagt fra miljøministeriet at udføre og sikre at BNBO-ordninger bliver sat i værk for at sikre grundvandet omkring vores borer. Så er vi som ansvarlig bestyrelse for Boeslunde Vandværk stadig kritiske overfor kommunens planer.

Vores 4 borer ligger tæt på 2 hesteejendomme, som har vedvarende græsarealer som ikke sprøjtes, men måske gødes minimalt.

På den anden side ligger Boeslunde byvej under 100 meter fra vores borer, spørgsmålet er her hvordan sikrer man en BNBO her med forurenende trafik? Det er også et spørgsmål, hvordan laver man frivillige aftaler med 5 private haveejere, der grænser op til borerne.

Samtidig synes vi i bestyrelsen at det er en stor økonomisk belastning, hvis vi som det er lagt op til skal etablere 7 prøveboringer i vores indvindingsområde. Omkostninger til dette sikrer jo ikke at vi køber en garanti der sikrer rent drikkevand ud i al fremtid.

Mvh. Henning Skov Andersen og Karl Aage Hartmeyer

Boeslunde Vandværk

Brian Badike Thomsen

Fra: Jørgen Nielsen <skalsbjergvej@yahoo.dk>
Sendt: 22. maj 2019 08:12
Til: Brian Badike Thomsen
Emne: Fw: SV: Indsigelse imod placering af overvågnings borer og kontrolprogram. Rosted og Omegns Vandværk .

Hej Brian
Opfølgning med yderlig kommentarer til projektnummer 1311800027.

Tilføjelse til det indsendte høringssvar at 13-8-2018.

Vi kan ikke se meningen med de 3 overvågnings borer nå man ikke må rense vandet, så kan det vel være lige meget at kunne se at det kommer.

Hvis vi skal have overvågnings borer vil vi gerne tage den boring ud af drift der er i 28 meters dybde og bruge den til overvågningsboring og nøjes med en mere når vi nu har taget den ud af drift der giver de største problemer.

I forhandlinger med landmænd om sprøjte/ dyrknings frie zoner vil vi gerne være med fra begyndelsen.

PBV.

Rostedvandværk

Med venlig hilsen Jørgen Chr. Nielsen Skalsbjergvej 18 Sludstrup 4200 Slagelse Tlf. 58585912

----- Videresendt meddelelse -----

Fra: Brian Badike Thomsen <bbtho@slagelse.dk>
Til: 'Jørgen Nielsen' <skalsbjergvej@yahoo.dk>
Sendt: onsdag den 15. august 2018 08.55.01 CEST
Emne: SV: Indsigelse imod placering af overvågnings borer og kontrolprogram. Rosted og Omegns Vandværk.

Det er korrekt.

Venlig hilsen

Brian Badike Thomsep.

Civilingeniør

SLAGELSE <small>(CM p.a.)</small>	!Center for Miljø Plan og Teknik	!Direkte telefon:	j58 57 46 91
	jMiljø	!Mobil telefon:	151 54 18 65
	!Dahlsvej 3, 4220 Korsør		
	la5Jmt	jE AN:	15798007389 727

TEAM DANMARK

EUTEKOMMUNE

Fra: Jørgen Nielsen [mailto:skalsbjergvej@yahoo.dk]

Sendt: 14. august 2018 11:41

Til: Brian Badike Thomsen <bbtho@slagelse.dk>

Emne: SV: Indsigelse imod placering af overvågningsboringer og kontrolprogram. Rosted og Omegns Vandværk.

Hej Brian

jeg ved godt at vi har 3 boringer der er ramt ,men det er jo kun den ene der overskrider grænseværdien.

Med venlig hilsen Jørgen Chr. Nielsen Skalsbjergvej 18 Sludstrup 4200 Slagelse Tlf. 58585912

Den 15:39 mandag den 13. august 2018 skrev Brian Badike Thomsen <bbtho@slagelse.dk>:

Til Rosted Vandværk

Tak for jeres bemærkninger til notatet om overvågning af ungt grundvand.

I bakker op om ideen om via overvågning at få vished for, om der er pesticider på vej mod jeres vandværksboringer. I mener dog, at det er urimeligt, at I som lille vandværk, skal finansiere denne overvågning. Vi vil bringe jeres synspunkt herom videre til Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget, når de skal behandle udkastet til indsatsplan.

Lovgivningen er skruet sådan sammen, at det er vandværkerne, der skal finansiere indsatsen, medmindre kommunen beslutter selv at finansiere den. Lovgivningen rummer mulighed for, at vandværkerne indgår vandsamarbejder, der i fællesskab finansierer grundvandsbeskyttelsesindsatsen.

Staten har ikke afsat økonomiske ressourcer til at gennemføre overvågning specifikt rettet mod et enkelt vandværk.

I spørger til, om udgiften til oprettelse af pesticidanalysepakken vil blive fordelt på alle de berørte vandværker. Dette er ikke faldet på plads endnu, men vi forestiller os, at de berørte vandværker med fordel kan gå sammen om at finansiere udviklingen af en relevant analysepakke . Det vil med stor sandsynlighed blive SK Forsyning, der vil være det første vandværk, der skal etablere overvågning. Problemstillingen omkring analysepakke skal afklares allerede der.

I spørger til hvorfor det netop er 3 overvågningsboringer, der foreslås. Antallet af overvågningsboringer er fastlagt på baggrund af en analyse af strømningstorholdene i de terrænnære grundvandsmagasiner opstrøms vandværksboringerne. De 3 overvågningsboringer vurderes at dække de sårbare arealer med stor grundvandsdannelse, der findes opstrøms jeres boringer. Vi vurderer, at et mindre antal overvågningsboringer, væsentligt vil reducere sikkerheden for, at pesticidforurening på vej mod jeres indvindingsboringer opdages.

Vi vil for god ordens skyld lige bemærke, at det er 3 ud af jeres 4 indvindingsboringer, der er ramt af pesticidforurening. De ramte boringer er alle filtersat i grundvandsmagasinet "Sand2", mens den uforurenede boring er filtersat i det lidt dybere grundvandsmagasin "Sand3".

Det senest målte indhold af nedbrydningsproduktet Desphenyl-Chloridazon er:

215.602: 0,31 µg/l

215.603: <0,01 µg/l

215.609: 0,05 µg/l

215.792: 0,05 µg/l.

Grænseværdien, der gælder for det vand der leveres til forbrugerne, er 0,1 µg/l. Drikkevand bør dog produceres af grundvand, der ikke indeholder pesticidrester.

Jeres bemærkninger vil indgå i det videre arbejde med indsatsplanen.

Hvis I har spørgsmål er I velkomne til at kontakte mig.

enlig hilsen

Bria adike Thomsen

Civilingeniør

Center for Miljø Plan og Teknik

Miljø

liSahlsvej 3, 4220 Korsør

!Dire kte telefon : . j58 57 46 91

!Mobil telefon : j51 541 8 65

jE AN: 1 579 8007389727

TEAM ANMARK

EIITEKOMMUNE

Fra: Jørgen Nielsen [mailto:skalsbjerg_vej@yahoo.dk]

Sendt: 13. august 2018 09:18

Til: Torben Hald <tohal@slagelse.dk>; Brian Badike Thomsen <bbtho@slagelse.dk>

Cc: Frankenfeld <frankenfeld@mail.dk>

Emne: Indsigelse imod placering af overvågnings boringer og kontrolprogram. Rosted og Omegns Vandværk.

Hej Torben og Brian.

Vi vil gerne give vores mening tilkende overfor det til sendte projektnummer 1311800027.

Først vil vi sige at det selvfølgelig er en god ide at få vished om hvad der er på vej til vores grundvand, det er ikke det vi har noget imod, men principperne derom.

Det er jo vores kære politikker der har givet landbruget tilladelse til af bruge de pesticider der bliver udvasket til grundvandet idag, men man har jo nok ikke kunne forudsige konsekvensen af de tilladelser man gav for år tilbage og så må man vil også tage konsekvensen af det og selv betale udgiften for følgerne af disse beslutninger. det kan efter vores mening ikke være vores lille vandværk der skal betale for det, fordi vi er uheldige af havde en placering der gør at vores grundvand er i fare for forurening fordi man for år tilbage har givet tilladelse til bruge pesticider.

Bare alene udgiften til driftomkostninger vil være 157,- pr. år pr. forbruger på vores vandværk.

Oprettelse af pesticidpakken vil der blive taget hånd om, at der bliver oprette en og udgiften bliver fordelt på de ramte vandværker. ?

Antal af overvågnings-boringer er for vores vandværk 3 stk. hvad er begrundelsen for dette. ?

Vi har idag 4 boringer hvor den en pesticid-ramt, den pumper vi begrænset fra, for at forurening ikke skal ramme den boring vi har ca. 3 meter væk,

den pesticid ramt boring pumper fra 28 meter og den anden pumper fra 56 meter, kunne det være en mulighed at bruge den i 28 meter til overvågnings-boring.

PBV

Kasser

Jørgen Chr. Nielsen

Skalsbjergvej 18

Sludstrup

4200 Slagelse Tlf. 58585912 Mobil 27261416

Brian Badike Thomsen

Fra: Ib Bergkvist Hansen <ibbergkvist@hotmail.com>
Sendt: 20. maj 2019 20:15
Til: Torben Hald
Emne: Bemærkning vedr. overvågning contra beskyttelse af grundvandet.

Hej Torben - har følgende bemærkninger vedørende ovennævnte.

De senere år har vist, at pesticidrester fra sprøjtemidler er på vej ned til vores grundvand. Vandværkerne bliver pålagt af foretage flere og flere analyser, desværre også med det resultat, at vandværksboringer må lukker på stribe.

Som formand for Dalmoose Vandværk ser jeg kun en måde at prøve at standse denne udvikling på, og det er et totalt sprøjteforbud på de araler, de såkaldte nedsivningsområder, hvor grundvandet bliver dannet.

Om det vil lykkes at bevare rent grundvand med et totalt sprøjteforbud nu, vil i realiteten først kunne ses om mange mange år, da alderen på det vand, som bliver pumpet ud til forbrugerne, kan variere fra ganske få år og helt op 300 år.

Har du spørgsmål til min bemærkning, så kontakt mig gerne.

Med venlig hilsen

Dalmoose Vandværk

v/lb Bergkvist

formand

tlf. 28 80 08 10

Til
Miljø, Plan og Teknikudvalget
Slagelse Kommune

Kopi til medlemmer af Slagelse Byråd.

Omø, den 25. juli 2019

Rent drikkevand er forudsætningen for Omø's fortsatte eksistens som helårsbeboet samfund.

På baggrund af Slagelse Kommunes offentlige møde om grundvandsbeskyttelse på Omø den 5. juli, har Omø Beboer- & Grundejerforening, Grundejerforeningen Øregården og Omø Vandværk efterfølgende været samlet for at drøfte situationen omkr. grundvandet på Omø.

Vi ser med tilfredshed, at Byrådet i deres budgetaftale 2019 – 2022 har fokus på drikkevand på øerne. På den baggrund, som opsamling på det offentlige møde og set i sammenhæng med, at Byrådet skal udarbejde en plan for grundvandsbeskyttelse, vil vi gerne udtrykke vores bekymringer omkring den fremtidige drikkevandsforsyning på Omø.

Drikkevandsforsyningssituationen på Omø i dag.

Omø Vandværk A.M.B.A. er et privat vandværk, der i dag leverer drikkevand til knapt 300 forbrugere på Omø. Der oppumpes knapt 12.000 m³ vand årligt.

Omø Vandværk oppumper vand fra 3 borer (to omkring vandværket og en i sommerhusområdet på sydøen). Der er fund af pesticider og nitrat i flere borer, men ved at blande vandet fra de tre borer, overholder drikkevandet kravværdierne i Miljø- og Fødevareministeriets bek.nr. 524 af 1. maj 2019.

Der er iværksat skærpet overvågning for pesticider.

Vestsjælland Amt gennemførte i 90'erne et forsøg med braklægning af arealer omkring vandværk og borer. Efter forsøgets ophør lå stort set alle markerne fortsat brak, indtil Omø Vandværk forpagtede 3 hektar omkring borerne ved Omø Vandværk. Dette har medført et betydeligt fald i mængden af nitrat.

Omø Vandværk har dermed været på forkant i forhold til den seneste lovgivning omkring BNBO. Vi har stort set allerede opfyldt vores forpligtelser for så vidt angår sikring af BNBO.

Miljø- og Fødevareministeriet har vurderet (kilde: <https://www.slagelse.dk/erhverv/miljoe-landbrug-og-affald/grundvand-boringer-og-broende/grundvandsbeskyttelse>), at prisen for vand vil stige med 8-12 kr. årligt for en gennemsnitlig husstand.

På Omø har forpagtningen af de 3 hektar omkring borerne alene betydet en prisstigning på ca. 2 kr. pr. m³ – svarende til en meromkostning på mellem 120 og 200 kr. årligt for en gennemsnitlig husstand.

Udfordringer:

Omø har meget ungt vand – den geologiske struktur gør, at der er blot en grundvanddannelsestid på mellem 10 og 18 år. Det gør også, at vi forholdsvis hurtigt ser de pesticider, der gennem tiderne er brugt, i vores grundvand

Omø Vandværk har få steder at etablere nye borer – pga. af risiko for indtrængning af saltvand.

På Omø kan man ikke – såfremt en boring lukkes pga. af pesticidfund eller saltvandsindtrængning – 'bare' få vand fra et nabovandværk.

Etablering af en vandledning fra 'fastlandet' er økonomisk meget tung – et meget forsigtigt overslag er minimum 20 mio. kr. og derfor ikke umiddelbart en mulighed.

Alle tiltag, der skal til for at sikre vores grundvand, er økonomisk tunge. Vi er blot knapt 300 forbrugere til at dække omkostningerne. I forvejen ligger vores vandafgifter (fast afgift og m³-afgift) i den højeste ende i Slagelse Kommune.

Hvad gør vi?

Slagelse Kommune skal udarbejde planer for sikring af grundvandet for de områder, som de enkelte vandværker dækker, herunder bl.a. Agersø og Omø. Man har valgt at starte på fastlandet og slutte med øerne i 2022.

Det finder vi stærkt bekymrende.

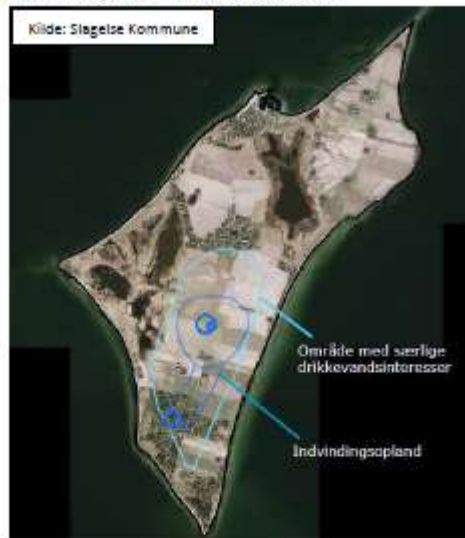
Vi mener, at pga. den sårbare situation omkring vores drikkevand er det nødvendigt at speede processen op omkring vores indsatsplan for grundvandsbeskyttelse og allerede nu i et samarbejde se på, hvordan vi kan sikre vores grundvand på Omø. Da vores vand er meget ungt, betyder 2 år rigtig meget.

På Omø er det ikke nok at sikre BNBO-erne – og der har vandværket i øvrigt allerede sørget for, at vi er nogenlunde i mål.

Vi er nødt til at se på, hvordan vi kan beskytte både indvindingsoplandet og området med særlige drikkevandsinteresser, da det kan blive nødvendigt også at etablere beskyttelse her for at have et sted, hvor der på sigt kan etableres en ny boring.

Det er klart, at en sådan beskyttelse rejser en lang række spørgsmål, både omkring interessekonflikter i forhold til fortsat landbrugsdrift på Omø og i forhold til økonomien.

Omøs forbrugere kan ikke økonomisk løfte en sådan beskyttelse selv, der er brug for udefrakommende midler.

Vi kan forstå, at i forhold til BNBO-aftalerne er det kommunens opgave at sørge for at indgå aftaler med de landmænd, der har jord indenfor BNBO, om permanent at stoppe med at sprøjte i BNBO og at finansiering af BNBO-områder jo påhviler de enkelte vandværker.

Vil Slagelse Kommune også kunne agere myndighed ifht. pesticidstop i indvindingsområdet og området med særlige drikkevandsinteresser?

Vil Slagelse Kommune kunne være behjælpelig med at dække økonomien ifht. et nødvendigt pesticidstop i indvindingsområdet og området med særlige drikkevandsinteresser?

Omøs fortsatte eksistens som helårsbeboet samfund er fuldstændig afhængig af rent drikkevand, der kan pumpes op fra undergrunden på øen, og der er ingen tvivl om, at vi har brug for politisk hjælp til at løse denne opgave.

Vi håber, at Slagelse Kommune vil hjælpe os med at sikre vores grundvand og finde måder og finansiering til at sikre rent drikkevand på Omø.

Venlig hilsen

Svend Erik Hansen
Formand
Omø Vandværk A.M.B.A.

Morten Bentsen
Formand
Grundejerforeningen Øregården

Dorthe Winther
Formand
Omø Beboer- &
Grundejerforening

Valdbygaard Gods
Valbygårdsvej 94
4200 Slagelse

Slagelse Kommune
Miljøplan og landdistriktsudvalg
4200 Slagelse

Valdbygaard, d. 30. juli 2019

Vedr. ekstra BNBO områder på Valdbygaards jorde, indsigelse.

Jeg vil som ejer af Valdbygaard Gods gøre indsigelse mod udpegning af ekstra arealer udenfor den officielle udpegningszone, nærmere betegnet BNBO område ved Brorupvej nr. 11. Jeg har forstået, at der er indgået en politisk aftale om sikring af vandindvindingsinteresser i Form af såkaldte BNBO-områder, hvor lodsejer sikres visse rettigheder, men at udpege yderligere arealer udenfor de aftalte områder, er helt uacceptabelt.

Jeg har i forvejen fået udpeget Slagelse Kommunes største BNBO område på mine jorde beliggende ved Stillinge Vandværk.

Derfor er jeg uforstående overfor en yderligere udpegning af vandindvindingsarealer udover BNBO område ved Brorupvej nr. 11. Dette rammer min virksomhed ekstra hårdt, da BNBO områderne bliver udtaget af min drift, med deraf økonomisk tab til følge samt sandsynlig for en afskedigelse af en medarbejder som konsekvens af mindre jord til dyrkning.

Hvis vi kigger på det ekstra udtagede landbrugsareal udover BNBO område, mener jeg ikke, det har relevans for beskyttelse af vandmiljøet omkring det ekstra område. Der ligger det store Enggaardens Miljøcenter ved siden af det udpegede område, som håndterer affald som slam, spildevand mv. Dette center ligger klods op af BNBO området. Det giver absolut ingen mening, at landbrugsdriften med gennemtestede og godkendte plantebeskyttelsesmidler skal indskrænkes, når der er placeret en virksomhed som Enggaardens Miljøcenter i det såkaldte følsomme område.

Ser man på selve det røde ekstra område, forstår jeg ikke, hvis man kigger på de bagvedliggende data, at netop dette område er udpeget. Jeg finder ikke, at der er fagligt belæg for netop dette område, når man kigger på kortene (se de vedlagte kort).

Jeg ønsker, at Slagelse Kommune fjerner det ekstra udpegede areal udover det officielt udpegede BNBO område ved Brorupvej 11, og koncentrere sig om de rigtige BNBO område ved Stillinge Vandværk.

Jeg ser gerne det ekstra BNBO område udtaget af miljøplanen inden denne skal vedtages d. 13. august 2019, da jeg finder denne udpegning uretfærdig og ikke dokumenteret. Tillige mener jeg ikke, at området har relevans for BNBO.

Jeg vil tilbyde at invitere hele udvalget til Valdbygaard, således at udvalget kan se sagen fra min side.

Med venlig hilsen

Peter Bech
Godsejer Valdbygaard

Til Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget,

Jeg sender her mine bemærkninger til den præsentation, som blev givet på lodsejermødet den 25. juni vedr. Målrettet Grundvandsbeskyttelse.

Jeg havde fejlagtigt forstået, at frist for bemærkninger var 1. august, men ser, at fristen var angivet til: Inden 1. august. Jeg håber dog dette er indsendt tids nok til at komme til udvalget inden mødet den 13. august.

Sammendrag af mine bemærkninger:

1. For BNBO områderne skal Slagelse Kommune foretage en saglig vurdering af behovet for at indføre forbud mod brug af lovlige pesticider, herunder sandsynliggøre, at de hydrogeologiske forhold i BNBO er mere følsomme end de mest følsomme VAP marker (Varslingssystemet for udvaskning af pesticider til grundvandet), som vurderes at repræsentere 85-95% af arealet med lerjorde, og for sandjorde knap 97%. Dette virker usandsynligt for BNBO i Nordre Kildeplads, når den nærmeste af de fem danske VAP marker er beliggende inden for få kilometers afstand.

I 2017 fik Slagelse Kommune foretaget en meget omfattende analyse for 417 pesticider og deres nedbrydningsprodukter i kommunens drikkevandsboringer. Af alle disse stoffer, hvoraf mange af dem ikke længere var lovlige at benytte, fandt man kun ét enkelt nedbrydningsprodukt af et stof som ikke længere var tilladt. Så på trods af tidligere tiders lempelige godkendelsesprocedure for pesticider og omfattende brug af pesticider på Nordre Kildeplads de sidste ca. 70 år, så bidrager denne analyse til, at på trods af ungt grundvand og vandindvinding, så er risikoen for nedsivning til grundvandet minimal.

2. For indsatsområder uden for BNBO kan Slagelse Kommune ikke vedtage forbud mod brug af lovlige pesticider alene på baggrund af et ønske fra SK Forsyning. *Ved kommunernes indsatsplanlægning skal kommunerne lægge til grund, at den generelle miljøbeskyttelse fortsat sker, og derfor forholde sig til, hvilke tiltag, der er nødvendige udover den generelle beskyttelse af grundvandet (Vejledning om indsatsplaner, kap. 3.2.1, Miljøstyrelsen 2018).* Slagelse Kommune har ingen statslige udpegede Sprøjtemiddelfølsomme Indvindingsområder (SFI), da de kun findes på sandede jorde. Et forbud mod brug af lovlige pesticider i et indsatsområde, der er rettet mod nitratfølsomhed og ikke pesticider, kræver derfor en væsentlig saglig begrundelse for en ”særlig indsats” til sikring af drikkevandsinteresserne.

Slagelse Kommune har tilbage i 2017 foreslået begrænsning af kvælstof i indsatsområdet omkring Nordre Kildeplads. På baggrund af daværende nitratmålinger i monitoreringsboringerne analyser fra de øverste jordlag kunne der dog påvises et tydeligt fald i nitratudvaskning siden 1990'erne. Dette blev underbygget med høstudbytter på Nordre Kildeplads i fht. input af kvælstof, som viste langt mindre udvaskning af nitrat end forventet med kommunens modelberegning. Landbrugets øgede brug af efterafgrøder til opsamling af kvælstof har tillige reduceret nitratudvaskning. Der er derfor intet behov for restriktioner på kvælstoftildeling ved Nordre Kildeplads. Dette kan fortsat monitoreres med boringsanalyser fra de øverste jordlag.

Uddybning:

Danmark har de i særklasse skrappeste regler i EU for godkendelse og brug af plantebeskyttelsesmidler (pesticider), som ud over selve godkendelsesproceduren omfatter: Vaskepladsbekendtgørelsen, syn af sprøjter, uddannelse og autorisering af sprøjteførere, tredelt grundvandsovervågning (VAP-marker, GRUMO og boringskontrol), 25 meters beskyttelseszoner omkring alle vandboringer, der leverer vand til almene vandværker, og slutteligt det for nyligt indførte forbud mod nye vaskepladser, opblanding og vask af sprøjter inden for BNBO.

Disse regler sikrer mod uacceptabel risiko for grundvandsforurening med pesticider. Antallet af fund i grundvandet af tilladte sprøjtemidler bekræfter denne opfattelse, da kun 0,5 pct. af alle fund over kravværdien i boringskontrollen udgøres af tilladte midler (GRUMO-rapport for 2017).

Et af de ovenstående elementer er VAP marker. Der er fem VAP marker i Danmark, hvor man tester lovlige pesticider i maksimal dosering for udvaskning til det øvre grundvand (http://pesticidvarsling.dk/om_os/index.html). En af de danske VAP marker er beliggende på min ejendom ved Fårdrup. VAP markerne i Danmark er beliggende på forskellige jordtyper, som er udvalgt efter en forventning om størst mulig gennemtrængning af pesticider på hhv. sand- og lerjord. Markerne er også udvalgt efter nedbørsforhold, så de dækker områder med både lidt og meget nedbør. VAP markerne repræsenterer 85-95% af lerede jorde og knap 97% af sandede jorde. Det er derfor højest usandsynligt, at jorden i Nordre Kildeplads skulle ligge udenfor den repræsentative dækning, som VAP markerne giver.

Som anført ovenfor, så har der siden min farfars tid i slutningen af 1940-erne været benyttet pesticider på min ejendom. Han var blandt de første, som fik en marksprøjte og brugte pesticider. Han sprøjtede også for andre, og var uden tvivl ikke sparsommelig med brug af kemi. Det grundvand, som pumpes op fra Nordre Kildeplads er relativt ungt, så med intensiv brug af pesticider ville en evt. forurening være nået ned til grundvandet. På trods af dette, så finder man ved en omfattende analyse i 2017 kun ét nedbrydningsprodukt af et pesticid, som blev anvendt i

perioden 1980 – 1996, hvorefter det blev forbudt. Dette viser, at et forurenende stof kan nå grundvandet på kun 20-30 år. Det tyder derfor på, at selv i vandindvindingsområdet Nordre Kildeplads med kort nedstrømningstid er der meget lille risiko for forurening – især med den nuværende godkendelses- og monitoreringsprocedure taget i betragtning.

Den præsentation, som blev givet på lodsejermødet den 25. juni omhandler to forskellige emner, som det er vigtigt at adskille:

1. Den statslige aftale om BNBO, som skal følge: "Vejledning om BNBO – erhvervmæssig brug af pesticider, Miljøstyrelsen 2019" og
2. Overvejelser om indsatser uden for BNBO, som skal følge: "Bekendtgørelse om indsatsplaner (2016) og Vejledning om indsatsplaner, Miljøstyrelsen 2018"

Det er vigtigt at udvalget adskiller disse to områder og ikke blander det sammen, som det til dels er gjort i præsentationen.

Bekendtgørelse om indsatsplaner (2016):

§ 7. Pålæg efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a om rådighedsindskrænkninger eller andre foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre nuværende eller fremtidige drikkevandsinteresser mod forurening med nitrat eller pesticider, kan kun pålægges den enkelte ejer, når foranstaltningen er nødvendig for at opfylde målet med en indsatsplan, der opfylder kravene i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse om rådighedsindskrænkninger efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a, skal ske ud fra en samlet vurdering af de hydrogeologiske forhold samt arealanvendelsen, herunder f.eks.

- 1) data fra vandanalyser, f.eks. fra den lovpligtige boringskontrol,
- 2) forekomst af miljøfremmede stoffer i grundvandet,
- 3) stigende tendenser af nitrat, pesticider eller øvrige relevante stoffer, eller
- 4) andre relevante forhold.

Som anført i ovenstående paragraf og den tilknyttede vejledning kan et forbud mod pesticider i indsatsområdet ikke kun ske ud fra et ønske fra SK Forsyning, men skal følge bekendtgørelsens og vejledningens tekst.

Slagelse Kommune skal regulere landbruget på et sagligt grundlag og ikke på grundlag af følelser og løst begrundede ønsker.

Hvis der er spørgsmål til ovenstående står jeg gerne til rådighed.

Med venlig hilsen,

*Gdr. Jens Ellegaard
Højstrupgård
Sorø Landevej 300
4261 Dalmose
Tlf: 29701540
E: JE@minipigs.dk*

Til
Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget
Slagelse Rådhus
Rådhuspladsen 11
4200 Slagelse
Mail sendt til: jogru@slagelse.dk, anbj@slagelse.dk,
steo@slagelse.dk, perif@slagelse.dk, vincents@slagelse.dk,
flkor@slagelse.dk

Sorø d. 09. august 2019

Indspil til udvalgsbehandling for principper til grundvandsbeskyttelse

I forbindelse med udarbejdelsen af indsatsplaner skal udvalget drøfte, om anvendelsen af nitrat skal reduceres og om det skal være forbudt at anvende pesticider i særligt sårbare områder i kommunen.

Med denne skrivelse ønsker Gefion at fremføre vores synspunkter i forhold til drøftelserne i Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget tirsdag d. 13. august.

Staten godkender anvendelsen af pesticider – også i BNBO og ”særligt sårbare områder”

Det skal pointeres, at anvendelsen af pesticider på arealer indenfor BNBO ”og i ”særligt sårbare områder” – som eksempelvis nitratfølsomme områder ikke i sig selv er en grundvandstruende aktivitet. Miljøstyrelsens godkendelser omfatter også brug af pesticider til anvendelse i BNBO.

Pesticider er godkendt efter en streng godkendelsesordning, som lægger særlig vægt på beskyttelse af grundvandet. Godkendelsesordningen bliver løbende overvåget i Pesticidvarslingsystemet VAP. I VAP testes de godkendte midler under landbrugsmæssige forhold, og hvis der måles udvaskning, vil det kunne føre til forbud eller begrænsninger i anvendelsen. Andre reguleringer som Vaskepladsbekendtgørelsen, krav om sprøjtecertifikat, 25 meters afstandskrav til almene vandforsyningsboringer sikrer, at den nuværende anvendelse af pesticider ikke udgør en risiko for grundvandet. Alt dette betyder, at det nu helt overvejende er gamle forbudte stoffer, som giver problemer for vandforsyningerne.

Fund af forbudte midler kan ikke danne fagligt grundlag for vurderingen af behovet for beskyttelse mod godkendte pesticider

Miljøstyrelsen har i februar 2018 udsendt en vejledning om indsatsplaner. Vejledningen henvender sig til kommuner, der skal udarbejde indsatsplaner efter lov om vandforsyning. Vejledningen angiver forskellige juridiske problemstillinger, og udgør følgelig uddybende bemærkninger, der skal indgå i den ansvarlige myndigheds sagsbehandling.

Vejledningen fra Miljøstyrelsen slår fast, at fund af forbudte midler ikke i sig selv udgør nogen argumentation for forureningsrisiko ved regelret anvendelse af godkendte midler. Man kan på baggrund af de fund, der er gjort i Slagelse Kommune derfor ikke knytte en

sammenhæng mellem regelret anvendelse på landbrugsjord og en fare for forurening af grundvandet, hvis ikke der skelnes mellem godkendte og nu forbudte midler.

- Fortidens handlinger kan ikke bruges som argument for, at sprøjtefri dyrkning er nødvendig for at beskytte grundvandet i et indsatsområde.

Brug af pesticider i særligt sårbare områder

I breve fra Slagelse Kommune til lodsejere anvendes begrebet ”*særligt sårbare områder*”, og det oplyses, at det kan være nødvendigt at gennemtvinge et forbud mod anvendelsen af pesticider.

Det er staten der kortlægger områder med særlige drikkevandsinteresser, indvindingsoplande, følsomme indvindingsområder, indsatsområder som er delområder indenfor de nitrat- og/eller pesticidfølsomme indvindingsområder og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

I Slagelse Kommune har staten udpeget indsatsområder indenfor nitratfølsomme indvindingsområder, men der er ikke udpeget nogen indsatsområder indenfor sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder.

Eftersom indsatsområderne i Slagelse Kommune er udpeget på baggrund af nitrat, virker det formålsløst, hvis man foreslår en indsats overfor håndtering, opbevaring og anvendelse af pesticider – der er ingen faglig sammenhæng mellem nitrat- og pesticidfølsomhed.

Hvorvidt kommunen kan forbyde anvendelsen af pesticider i ”*særligt sårbare områder*” kræver ifølge vejledning om indsatsplaner en vurdering af, om Miljøstyrelsens godkendelsesordning er gældende for området.

Vejledningen om indsatsplaner beskriver to forhold som kommunen skal vurdere i forhold til risikoen for udvaskning af pesticider til grundvandet:

1. Kommunen skal undersøge og fastslå, om man på de berørte arealer har helt særlige jordbundsmæssige forhold, der gør, at forudsætningerne i godkendelsesordningen ikke er gældende, herunder om kommunens arealer adskiller sig fra Varslingsystemet for udvaskning af pesticider (VAP systemet), –og
2. Der skal være en vurdering af de hydrogeologiske forhold, og hvorvidt der er en høj grundvandsdannelse eller anden konkret viden om områdets geologiske sårbarhed i forhold til udvaskning af relevante stoffer.

Miljøstyrelsen har i vejledningen beskrevet, at godkendelsesordningen for pesticider sikrer grundvandet på mellem 90-95 % af arealerne i Danmark. De sidste 5-10 % udgør helt særlige jordbundsmæssige forhold som fx meget grovsandede jorde, områder hvor kalk fra

undergrunden ligget højt, eller andre forhold, hvor jorden i rodzonen er forstyrret eller usædvanlig i forhold til Miljøstyrelsens godkendelsesbetingelser.

- Vi vil på det kraftigste opfordre til, at Slagelse Kommune gennemfører de vurderinger, som vejledningen forudsætter som betingelse for at bringe indsatser om pålæg af pesticidfri i anvendelse for tredjemand både indenfor og udenfor BNBO.

Brug af nitrat i særligt sårbare områder

I Slagelse Kommune har staten udpeget indsatsområder indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. I disse områder skal kommunen fagligt vurdere, om den nuværende landbrugsdrift udgør en trussel. Forvaltningen anfører, at det kan være nødvendigt at bruge en lavere grænseværdi end den grænseværdi der er fastsat i EU's Grundvandsdirektiv, for at sikre en forbyggende indsats. Har forvaltningen faglig dokumenteret, at der er et behov for at reducere kvælstoftilførslen?

Ifølge EU's Grundvandsdirektiv, skal der gøres en indsats for at reducere en forureningskilde, hvis der er fund i grundvandet på over 75% af grænseværdien, og der er en væsentlig og vedvarende opadgående tendens i indholdet – for nitrat svarer det til 37,5 mg/l.

- Vi vil opfordre til, at indsatsplaner alene forholder sig til nationale og EU-fastsatte grænseværdier, og ikke opfinde nye kommunale grænseværdier, som ikke er bundet op på en gældende lovgivning.
- Indgreb overfor anvendelsen af kvælstoftilførsel skal ikke begrundes med ønsker fra SK Forsyning, men begrundes i en faglig dokumentation for et reelt behov.

Andre faktorer end landbrugsdrift påvirker grundvandskvaliteten

Oplysninger om virksomheden Flux Waters udledning af ekstrem toksiske neonikotinoider i usædvanlig store koncentrationer til Jernbjerg Å og Tude Å, viser med al tydelighed, at der er andre større trusler mod grundvandet end landbrugsdrift.

En meget stor del af det samlede vandforbrug i Slagelse kommune oppumpes på Valbygårdsværket. Tude Å løber igennem indvindingsområdet. Hvis der er en sårbar undergrund og tragteffekt i BNBO ved Valbygårdsværket, vil vi se neonikotinoider i vandet om nogle år. Forureningen med neoikotinoider vil i så fald ikke skyldes landbrugsdrift.

Eksemplet med Flux Water viser, at en ensidig fokus på landbrugsarealer ikke nødvendigvis sikrer en højere grundvandsbeskyttelse.

Gefion bakker op om tidligere beslutning i udvalget

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget vedtog d. 18. jan. 2018, at forslag til indsatsplan skal bygge på etablering af overvågning af yngre grundvand i oplandet til de mest sårbare kildepladser.

Udvalget besluttede nærmere bestemt, at planforslaget skal fastlægge:

- At der skal etableres overvågningsboringer i yngre grundvand i oplandet til sårbare kildepladser med det formål fremadrettet at kunne registrere, om der er nitrat eller i dag godkendte pesticider på vej mod vandværksboringer. Overvågningen kan desuden afklare, om der allerede er forurening til stede i det yngre grundvand i et omfang, der på sigt kan true vandværksboringer.
- At der kun iværksættes arealtiltag, hvis undersøgelser viser, at nitrat (f.eks. >50 mg/l) eller i dag godkendte pesticider er udvasket til yngre grundvand, der er på vej mod vandværksboringer. Ved arealtiltag forstås ophør med anvendelse og håndtering af pesticider samt begrænsning af gødningsanvendelsen til et niveau, hvor nitratudvaskningen ikke kan udgøre en risiko for drikkevandskvaliteten.
- At overvågningen etableres efter en tidsmæssig prioritering efter vigtigheden af kildepladserne.

Udvalget ønskede desuden et oplæg fra administrationen til indsats overfor ubenyttede brønde/boringer, samt indsats overfor eventuel forurening der allerede er til stede i oplandet til kildepladserne.

Efter Gefions opfattelse er udvalgets beslutning fra d. 18. jan. 2018 et godt supplement til den eksisterende grundvandsbeskyttelse. En øget overvågning vil give den nødvendige faglige viden for at igangsætte eventuelle indsatser. Gefion opfordrer derfor udvalget til at fortsætte arbejdet med en øget overvågning, i de tilfælde hvor forvaltningen vurderer, at kildepladser er særlige sårbare, og hvor forudsætningerne i godkendelsesordningen ikke er gældende.

Dyrkningsaftaler og erstatninger

I forhold til tillægsaftalen til Pesticidstrategi 2017 – 2021 er det aftaleparternes ønske, at kommunerne i så vidt omfang som muligt skal afsøge muligheden for at lave frivillige aftaler med lodsejerne, således at der opnås lokalt forankrede løsninger i et samarbejde mellem kommune, vandværk og lodsejer. Denne tilgang til frivillige aftaler og opgaven vedr. BNBO støtter Gefion.

Ifølge tillægsaftalen vil erstatningen til lodsejerne blive givet i form af fuld erstatning på markedsvilkår på baggrund af en konkret vurdering af bl.a. den hidtidige erhvervsmæssige anvendelse af arealet, markedsprisen og omfanget af de restriktioner, der bliver pålagt ejendommen. Hensigten er, at landmanden ikke skal lide tab for de pålagte restriktioner. Vi vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at indgreb og restriktioner på dyrkningsjord kan få indflydelse på maskinpark, husdyrhold, ejendomsforhold mv., som også skal dækkes af erstatningen.

Afslutningsvis vil vi gerne understrege, at vi står til rådighed for en videre drøftelse af, hvordan indsatsplaner i Slagelse kommune kan udarbejdes og drøfte hvilke konsekvenser indsatsplaner kan have for landbruget.

Med venlig hilsen

Torben Hansen
Formand for Landboforeningen Gefion

Jens Henrik Madsen
Gefions repræsentant i Grundvandsrådet i Slagelse